

NAPON RIJEČI

LIST UČENIKA ELEKTROTEHNIČKE ŠKOLE

PROJEKTNA NASTAVA ETIKE

**SVI IMAJU PRAVO NA SVOJE MIŠLJENJE
RAZLIČITOST JE NAŠA SNAGA**

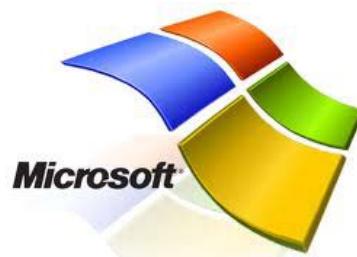
ELEKTROTEHNIČKA ŠKOLA
Konavoska 2, ZAGREB
ŠKOLSKA GODINA 2010./2011.
Godina 19. Broj 34

Sadržaj:

Sadržaj:	2
Microsoft programi obrazovanja.....	3
COMENIUS.....	4
PRINOVE S INTERLIBERA.....	12
VJERONAUČNE ZANIMLJIVOSTI	14
<i>Svaki dan nam je kruh potreban .....</i>	14
<i>Kruh je samo hrana .....</i>	15
<i>Kruh u molitvi Oče naš.....</i>	15
<i>Bez kruha nema života.....</i>	16
<i>Kruh je dar Božji.....</i>	16
<i>Dani kruha - dani zahvalnosti.....</i>	16
<i>Kruh se ne smije bacati.....</i>	17
<i>Mnogi gladni danima čekaju da bi dobili za kruh.....</i>	17
Djeca se povode za društвom	17
Nekad nije bilo tako.....	18
ŠTO TREBAM ZNATI O BOŽIĆU?	19
Ukrašavanje učionice	20
TEŠKOĆE UČENJA I POUČAVANJA.....	21
<i>Mi smo onakvi kakvi trebamo biti.....</i>	23
PROJEKTNA NASTAVA UČENIKA 2.a, 2.f i 2.h KOJI SLUŠAJU ETIKU.....	24
GARDALAND.....	37
DOBROVOLJNO DARIVANJE KRVI - 03.12.2010.	38
UČENICI STVARAJU.....	39
<i>Nevjesta .....</i>	40
<i>Sunce i ocean.....</i>	41
EVO ŠTO JA MISLIM O NASILJU.....	42
<i>PATNJA .....</i>	43
<i>Čitajući Držića spoznao sam .....</i>	45
<i>Mislav o nasilju.....</i>	46
Profesorica Kuhar o svojoj velikoj ljubavi.....	47
Zna - ne zna	49
Sudoku za razbibrigu	49

Microsoft programi obrazovanja

Kao vodeća softverska tvrtka, Microsoft osim prodaje svojih proizvoda nudi i mogućnost obrazovanja po kurikulumu koji samostalno razvija (Microsoft Official Curriculum - MOC). Čitavu paletu obrazovnih profila moguće je savladati na tečajevima, radionicama, seminarima, samostalnim radom ili uporabom Microsoftovog e-learning sustava. Radom na poglavlјima sa vježbama i zadacima iz MOC-a stječu se znanja i vještine koje se provjeravaju na certifikacijskom ispitu koji se može polagati u nekom od Prometric ispitnih centara (<http://www.prometric.com>). Koliko je za današnje tržište rada važna dodatna kvalifikacija potvrđena nekim renomiranim certifikatom vidljivo je kod raspisanih natječaja za zanimanja iz sektora za koji školujemo učenike. Poslodavci često ističu određene certifikate kao prednost pri zapošljavanju. Na taj način poslodavac zna da će dobiti djelatnika s određenim znanjima i vještinama pomoći kojih će se brže i jednostavnije uklopiti u proizvodni proces.

Microsoft® IT Academy
Program Member

Naša je škola od rujna 2009. članica Microsoft zajednice sa statusom Microsoft akademije. To članstvo školi omogućuje:

- pristup kurikulumu,
- pristup nekim softverskim paketima koji se mogu koristiti za učenje i vježbanje (ne smiju se koristiti u komercijalne svrhe),
- povoljnije cijene pri polaganju ispita za certificirane programe (popust za članove akademije),
- pristup i korištenje Microsoftovog e-learninga,
- pravo na marketinške resurse,
- izvođenje nastave prateći MOC kurikulum.

Tijekom školske godine 2009./2010. troje djelatnika škole je bilo na specijalističkom obrazovanju po MCSA programu (Microsoft Certified Systems Administrator). Nakon što su uspješno savladali program obrazovanja uslijedilo je polaganje propisanih certifikacijskih ispita. Sada škola ima kadrovske preduvjete za izvođenje nastave po MCSA programu.

Svi učenici i djelatnici naše škole imaju mogućnost pristupiti Microsoft-ovim e-learning materijalima. Potrebno je na stranici školske Microsoft akademije (http://www.ss-elektrotehnicka-zg.skole.hr/slobodne_aktivnosti/microsoft_akademija) na popisu dostupnih e-learning programa odabrati neki od ponuđenih programa, te poslati e-mail na adresu ets.msita@gmail.com s osnovnim podacima (ime i prezime, razred, odabrani program). Nakon toga e-learning avantura može početi na stranici <https://itacademy.microsoftlearning.com>. Sretno!

Renato Matejaš, prof.

COMENIUS

U cilju stjecanja novih znanja profesorica matematike i fizike, Biljana Kuhar je od 14. do 17. listopada boravila u Njemačkoj. Ondje je stekla nova znanja i, uvijek potrebna iskustva. Ponosno je izjavila da se upoznala i s novim prijateljicama i prijateljima iz cijele Europe. Na zahtjev nas iz redakcije Napona riječi profesorica Kuhar je, s velikim zadovoljstvom, napisala:

COMENIUS Contact Seminar for School Partnerships Focus on MINT = Mathematics, Informatics, Natural Sciences, Technics in Herrsching (near Munich) / Germany

Takav je naziv seminara o kojemu će Vam nešto reći:

Bit kontakt seminara je upoznavanje kolega i načina rada u zemljama Europe, te uspostavljanja međusobnih kontakata u cilju suradnje škola za razmjenu učenika, profesora, ideja, mogućnosti obavljanja prakse u drugim zemljama, te učenja novih programa, drugačijih načina rada i druženja.

Uzimajući u obzir da je Elektrotehnička škola bila uključena u velike europske projekte i još uvijek je (trenutno IPA), seminar koji sam pohađala samo je jedna mala kapljica u moru, ali

bitna zbog mogućnosti uključivanja svakog pojedinca koji to želi, u napredak naše škole.

Tema seminara bila je Fokusiranje na MINT= matematika, informatika, prirodne znanosti i tehnika.

Projektne ideje su bile iz područja MINT (ili povezane s tim područjem), pa je bilo potrebno razgovarati sa svim sudionicima i odlučiti se s kim raditi dva dana na projektu, pronaći školu koja odgovara našoj školi po starosti učenika, interesima i području rada.

Okupilo se pedesetak sudionika iz sedamnaest zemalja, većinom profesori matematike, fizike, informatike, engleskog jezika, ravnatelji škola i predstavnici nacionalnih agencija.

Razgovarala sam s kolegama iz Belgije, Engleske, Irske, Njemačke, Litve, Rumunjske, Španjolske, Francuske i Cipra, te očekujem suradnju koja će doprinijeti na razvoju i zanimljivosti Elektrotehničke škole s novim i postojećim učenicima.

Tijekom seminara, predstavljeni su održani projekti, te su nas uputili kako ispuniti prijave za partnerstvo s projektnom idejom pri nacionalnoj agenciji.

Zanimljivo je da svaki projekt traje dvije godine i na kraju moraju proizaći gotovi materijali u obliku filma na DVD-u, brošure, e-materijali koji se mogu koristiti u nastavi, skulpture, panoi....

Projektna ideja na kojoj smo radili naziva se: Get in, touch math

izgledalo upravo ovako.....

Surađivala sam s kolegama iz Irske, Njemačke, Belgije i Litve.

Osnovna ideja projekta je spojiti pet zemalja s pet različitih materijala, jezika, kultura i predavanja, a sve u smislu dodirljive matematike koja bi trebala biti pristupačna svima, a ne teška, nezamisliva i odbojna.

Želja svih sudionika projekta je približiti matematiku našim učenicima, predstaviti je kao način svakodnevnog i zabavnog života. Koordinator projekta je srednja tehnička škola iz Belgije.

Nakon rada na projektu, trebali smo prezentirati svoju projektnu ideju u obliku plakata.

Napravili smo kocku od papira koju smo otvarali stranicu po stranicu, a na kraju smo otvorili i cvijet u sredini koji je predstavljao naše zemlje. A to je

večerom.

Radni jezik je bio engleski i sve se odvijalo na engleskom. Nevjerojatno, ali istinito, treći dan sam počela razmišljati na engleskom. Osobno sam bila strogih uvjerenja da je to nemoguće.

Preporučila bih svim kolegama sudjelovanje na EU seminarima zbog razvijanja vještine komunikacije, upoznavanja novih ljudi, saznanja o drugačijim načinima rada, spoznavanja samog sebe, te konačnog rezultata: "Ja to zaista mogu!"

Zanimljiva iskustva iz Njemačke donosi naša profesorica fizike, Dubravka Habazin. O svemu, s oduševljenjem, za svoj i naš Napon riječi, pokazuje riječju i slikom, a sve to u sklopu COMENIUS European in – service training course SMEC School and science museum: A cooperation to improve teaching, learning and

discovery. Sve se događalo u Münchenu od 07.11. do 13.11.2010.

Evo što o svemu, iz prve ruke, kaže profesorica Habazin:

Seminar se održavao u Kerschensteiner Kolleg-u koji je u sklopu zgrade Deutsches Museum-a, tako da smo, ustvari, sve vrijeme boravili u muzeju.

Cilj seminara je bio pomoći nastavnicima, osvremeniti nastavu, motivirati učenike za prirodne znanosti, te ih naučiti razmišljati na znanstveni način, uz korištenje muzejskih eksponata.

Na seminaru su sudjelovali nastavnici i muzejski radnici iz različitih zemalja, tako da smo mogli razgovarati i izmjenjivati iskustva. Službeni jezik seminara bio je engleski. Sudionici su bili s Cipra, iz Francuske, Grčke, Italije, Mađarske, Njemačke, Rumunjske, Škotske, Španjolske i, moja malenkost, iz Hrvatske.

Da bi se nastava mogla održati u muzejskom prostoru, prije svega smo se morali upoznati s načinom rada muzeja. Upućeni smo kako koristiti

muzejske eksponate, surađivati s muzejskim radnicima itd. Naglašeno je kako nije dovoljno samo dovesti učenike u muzej, već je potrebno napraviti određene predradnje prije posjeta muzeju, kao i svrhoviti razgovor nakon posjeta. Posebno interesantne su bile muzejske radionice u kojima se obnavljaju eksponati, prave modeli te osmišljavaju i izrađuju izložbeni primjeri koje posjetitelji mogu dodirivati, proučavati na kojem principu rade... Tako smo imali čast vidjeti, čak i sjediti u autu izrađenom nano-tehnologijom koji je tek sljedeći tjedan trebao biti izložen i predstavljen u muzeju.

Na seminaru smo imali i konkretne radionice. Na primjer: izrađivali smo pinhole camera- u, isprobali njezin rad, te posjetili muzejski prostor gdje su izloženi fotoaparati, kamere i optičke leće. Nakon toga smo dalje mogli raspravljati o ostalim dijelovima fotoaparata i diskutirati koji se sve zakoni fizikalne i geometrijske optike tu primjenjuju. Takva radionica je imala pozitivan odjek među sudionicima jer smo na konkretnom primjeru mogli osmisliti nastavni sat,

povezati fiziku i fizikalne zakonitosti s praktičnim primjerima iz svakodnevnog života, te otvoriti nove teme za razgovor.

Također smo imali i projekte koje smo radili u grupama. Cilj tih projekata je bio naučiti kako napraviti dobru predprijpremu za neku nastavnu jedinicu, zainteresirati učenike za prirodne znanosti, potaknuti ih na razmišljanje i povezivanje sa svakodnevnim primjerima iz života, iskoristiti postojeća povjesna otkrića za stvaranje novih inovacija, te objediniti znanja iz prirodnih znanosti. Pritom je, naravno, važno voditi računa o kojoj dobroj skupini učenika je riječ pri osmišljavanju

nastavnog sata ili određenog projekta, nastojati se uklopi u njihov način razmišljanja, dobro poslušati njihove ideje, jer se njihov način razmišljanja razlikuje od našeg. Potrebno je učenike usmjeravati u razmišljanjima. I kriva razmišljanja su također dobra za nastavu, jer možemo razviti diskusiju zašto je nečija tvrdnja dobra, a nečija loša. To je, zapravo, problemska nastava, koja se u našoj Školi nastoji provoditi već dulje vrijeme.

Pri prezentaciji naših škola, sudionici su ostali začuđeni što je naša škola daleko odmakla u inovativnim metodama kojima se služi, te u međunarodnim projektima u kojima sudjelujemo, što mi je bilo posebno dragoo. Nisu očekivali da jedna tako mala zemlja polaze toliko na obrazovanje i razvija nove metode obrazovanja. Naime, možemo biti ponosni, što naša zemlja, a posebno naša Škola, prati sustave obrazovanja Europske unije, a u nekim segmentima je i naprednija.

Usavršavanje u Deutsches Muzeumu je bilo vrlo zanimljivo, no osim što smo puno radili imali smo i malo slobodnog vremena za razgledavanje grada, njegovih kulturnih znamenitosti i kulture življenja stanovnika tog dijela Njemačke.

Svima bih preporučila da se javi na takve međunarodne projekte, jer se zaista može puno toga naučiti, upoznati nove ljudi, njihove kulture i, nakon seminara, komunicirati i razmjenjivati iskustva s njima.

Novih ideja i savjeta nikad previše.

Hvala profesorici Dubravki Habazin. Njoj i svim putnicima kroz Europu i svijet redakcija Napona riječi želi još puno novih, za sve nas, korisnih iskustava.

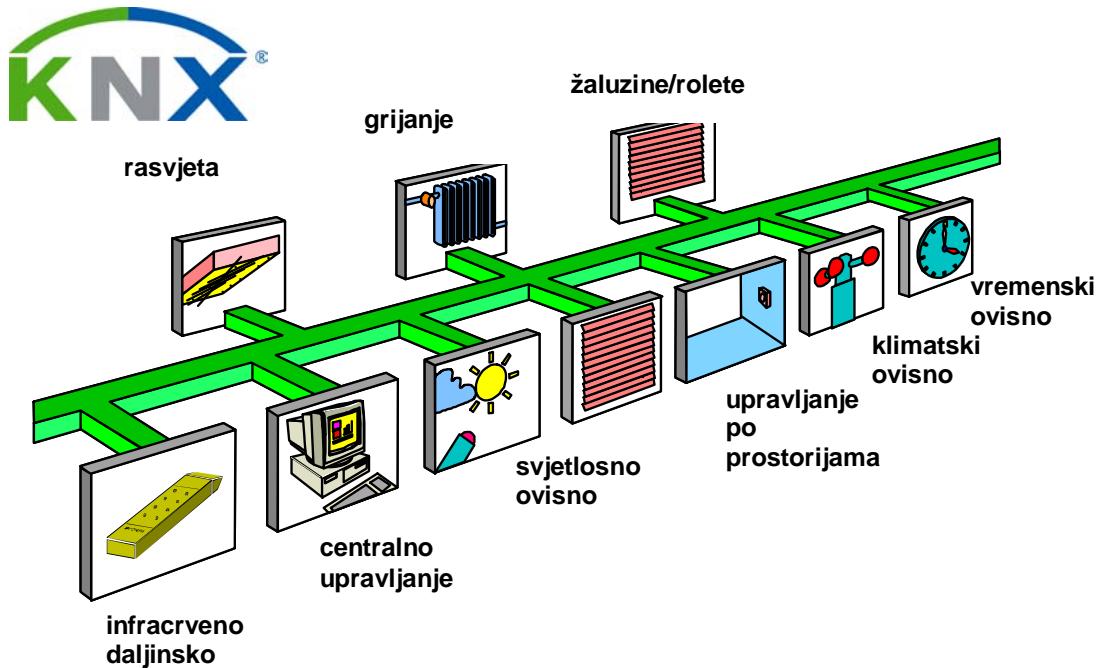
Na put k novim znanjima u Budimpeštu su se zaputili naši djelatnici Josip Ivasić, prof. i Zdenko Šmid, ing. elektrotehnike. Njihov boravak u mađarskom gradu obilovalo je zanimljivostima. Obojica, s velikim zadovoljstvom ističu da su u Hrvatsku stigli znatno bogatiji. Želja im je da svojim novim iskustvima poboljšaju kvalitetu rada u našoj školi. Da ne bismo prepričavali zamolili smo profesora Ivasića da nam o svemu nešto više kaže, i riječju i slikom:

Elektrostrojarska škola iz Varaždina i Elektrotehnička škola iz Zagreba zajedno sudjeluju u projektu „IPA“ – **Fleksibilnim učenjem i inoviranjem kurikuluma prema tržištu rada**. Nositelj projekta je Elektrotehnička škola iz Zagreba na čelu s voditeljem projekta, ravnateljem g. Ivom Klarićem.

Četiri nastavnika i stručna suradnika su od 6. do 10. prosinca 2010. godine bila na studijskom (stručnom) putovanju u Budimpešti. Dražen Lukaček i Dubravko Tomasović iz Varaždina te Zdenko Šmid i Josip Ivasić iz Zagreba.

To je bila edukacija (teorijska i praktična) za stjecanje certifikata „**KONEX - Home End Building Control**“. Radi se, naime, o automatskom upravljanju rasvjjetom, grijanjem i

roletama / žaluzinama u zgradama i stanovima (kućanstvima). Upravljanje može biti daljinsko, centralno, svjetlosno ovisno, vremenski i klimatski uvjetovano.

Edukacija (teorijska i praktična) je trajala pet dana. Svakog dana od 8-16 sati u tvornici „SIEMENS“.

Što je KONNEX?

Konnex Asocijacija (Konnex Association) osnovana je 1999. g. sa sjedištem u Bruxellesu kao udruga triju prethodnih europskih asocijacija koje su se bavile promidžbom inteligentnih kuća i zgrada, a te su:

- BCI (Francuska), koja je promovirala Batibus sustav
- EIB Association (Belgija), koja je promovirala EIB sustav
- European Home Systems Association (Nizozemska), koja je promovirala EHS sustav

Ciljevi KONNEX Asocijacije:

- **Definiranje i testiranje standarda kvalitete** od strane radnih i ekspertnih grupa (KNX propisi)
- **Tehnički „hotline“** za proizvođače koji razvijaju KNX-kompatibilne uređaje
- **Izdavanje KNX zaštitnog znaka** na temelju specifikacija utvrđenih KNX certificiranjem
- Aktivnosti u svezi s **nacionalnom i internacionalnom standardizacijom**
- **Potpore obuke** posredstvom certificiranja trening-centara
- **Promidžbene aktivnosti** (web stranice, sajmovi, brošure ...)
- Potpora **osnivanju nacionalnih grupa**
- **Znanstveno partnerstvo** s tehničkim institutima
- Naknadna **potpora naslijedenih sustava**

Uvodno predavanje profesora Lajosa Josze

Kolege iz Varaždina – Dubravko Tomasović i Dražen Lukaček

Radna atmosfera

Dva radna stola opremljena KNX uređajima

Zdenko u radnom „zanosu“

Ostalo je ponešto vremena za opuštanje i turistički obilazak grada. Uglavnom u večernjim satima godila je šetnja Budimpeštom. Grad je u predblagdansko vrijeme čaroban, okičen i osobito zanimljiv.

Glavni grad Madarske, iako naseljen još od

pradavnih vremena, tek je ujedinjenjem triju gradova (Budima, Pešte i Obude) postao grad kojeg se nijedna zemlja Europe, pa i šire, ne bi trebala sramiti. Svi koji prvi put posjete Budimpeštu, jednostavno, ostanu očarani njome. Iako je prošla razne vladavine, ratove i režime, odiše posebnošću i otmjenošću, a ujedno kuca srcima običnih ljudi. Žila kucavica,

Gradske ulice u predblagdansko vrijeme

koja i danas razdvaja, ali i spaja dva grada, svakako je veličanstveni Dunav, s čije se lijeve obale smjestio Budim na brojnim brežuljcima, a s desne se, u nepreglednoj ravnici, pruža Pešta. Činjenica da je grad i topografski i povjesno razdijeljen rezultiralo je time da Budimpešta danas nema nekog konkretnog centra, pa mjesto zabave i slobodnog vremena odabirete prema vlastitim preferencijama. Većina stanovnika grada „centrom“ naziva ulicu Vaci s Peštanske strane, odmah uz Elizabetin most, s mnoštvom otmjениh dućana.

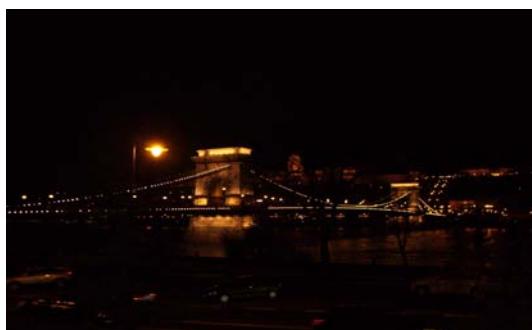

Bazilika Sv. Ištvana

Budimpešta se u ovo predblagdansko doba može pohvaliti najvećim događajem na otvorenom, tzv. Božićnim festivalom, na kojem, u mnogobrojnim drvenim kućicama i štandovima, možete pronaći sve – od tradicionalnih obrta, darova i dekoracija, do kuhanog vina i odličnih kolača, a dodatnu zabavu pružit će vam glazbene grupe koje sviraju tradicionalnu mađarsku narodnu glazbu.

S obzirom na brdovit teren Budima, uglavnom su svi osvajači i gospodari ovog grada svoje tvrđave i utvrde gradili na toj strani Dunava. S budimskih brda se pruža predivan pogled na Dunav, mostove i Peštu s druge strane. Zanimljivost Budima, osim samih utvrda, jesu labirinti. Mnoštvo tunela i prolaza u unutrašnjosti brda, koji su u II.svjetskom ratu služili kao skloništa.

Budim i Peštu danas spaja devet mostova. Jedan od najznačajnijih je Elizabetin most (Erzsebet hid), koji je ime dobio po lijepoj ženi cara Franje Josipa, Elizabeti Bavarskoj, poznatijoj po imenu Sisi, a preko kojeg smo prošli kada smo se zaputili iz Budima u Peštu.

Svaki je most poseban na svoj način. Budući da su noću osvijetljeni, vožnja brodom po Dunavu, u večernjim satima, uz pogled na Parlament, s jedne, te palače i utvrde, s druge strane, ostat će nam u dugom sjećanju.

Elizabetin most

Pogled na Budim s Elizabetinog mosta

U periodu od 3.11. do 6.11.2010. je u Beču održan Comenius kontakt seminar pod nazivom "Fit for Europe. Bringing new technologies to the classroom."

Vijest je koju smo dobili od našeg stalnog suradnika Renata Matejaša, profesora računalstva u našoj školi. Profesor Matejaš svoje vjerne čitatelje redovito izvješćuje o događanjima vezanima za struku, a višestruko korisna učenicima, a i profesorima. Ovoga puta iskustva stečena u Beču rado je podijelio s nama iz redakcije Naponi riječi čiji je član već dugi niz godina

Imao sam priliku sudjelovati na tom seminaru koji je bio organiziran u Beču, a tematski je posvećen suradnji škola uporabom novih IKT tehnologija. Okupilo se 108 sudionika iz 23 zemlje (Austrija, Belgija, Bugarska, Cipar, Češka, Finska, Francuska, Grčka, Hrvatska, Irska, Italija, Malta, Nizozemska, Njemačka, Norveška, Poljska, Portugal, Rumunjska, Slovačka, Slovenija, Španjolska, Švedska, Turska). Iz Hrvatske su bili profesori škola iz Čakovca, Karlovca, Šibenika, Varaždina i Zagreba.

Satnica seminara je bila dobro izbalansirana, te smo svaki dan imali nekoliko plenarnih izlaganja, prezentacija i primjera dobre prakse, a to se kombiniralo s radionicama u kojima je bio manji broj sudionika.

Prva večer seminara protekla je u ležernoj atmosferi jer su predstavnici svake zemlje uredili panel s nacionalnim obilježjima i promidžbenim materijalima svoje škole, grada i države, te ponudili hranu i napitke specifične za područje iz kojeg dolaze. Obišao sam ostale stolove i popričao s kolegicama i kolegama. Nakon tih uvodnih razgovora, moguće je detektirati predstavnike škola s kojima postoji mogućnost buduće suradnje na projektima koji su im obostrano zanimljivi.

Jedan od ciljeva seminara bio je pokretanje eTwinning projekta za koji su potrebne minimalno dvije partnerske škole. Tijekom seminara smo se u nekoliko navrata dijelili u manje skupine kako bismo razgovarali sa što više sudionika i pokušali naći „dream team“ za svoj budući školski projekt.

U kojem projektu će naša škola sudjelovati? Kako se seminar održao u Beču, jako mi se dopala zamisao kolegice iz Slovenije da projekt ima veze s glazbom. Naziv projekta, u kojem ću sudjelovati, je „Searching for Sound“, a ideja projekta je da učenici pokušaju naći vezu između glazbe i matematike, fizike, kemije, informatike. Dob

učenika koji sudjeluju u ovom projektu je u rasponu od 12 do 19 godina, a u projektu će sudjelovati partnerske škole iz sljedećih zemalja: Cipra, Italije, Slovenije, Španjolska, Poljska, Portugal i Rumunjska. Projekt je već prijavljen i odobren od Nacionalnih Agencija, a sada su u tijeku aktivnosti popunjavanja profila škola koje sudjeluju u projektu, te anketiranje zainteresiranih učenika. Učenici i kolege koji imaju ideje vezano uz spomenutu temu mogu se uključiti u projekt.

Ukoliko netko od kolega ima ideju o mogućoj suradnji s drugim školama na nekom drugom području, mogu pomoći u pokretanju projekta. Korist je višestruka, jer profesori imaju priliku razmijeniti znanja i iskustva s kolegama iz EU, a učenici se pripremaju kroz projektni način rada i komunikaciju s učenicima iz drugih zemalja za buduće tržište rada.

PRINOVE S INTERLIBERA

Svake godine Interliber, sajam knjiga na Velesajmu iskoristimo u školskoj knjižnici za obnovu fonda, kupovinu najnovijih knjiga - bestselera, novu suvremenu hrvatsku književnost i za svakoga po nešto.

Od suvremenih hrvatskih pisaca ističem Ivanu Šojat-Kuči i njezin "Unterstadt", roman o obitelji i gradu (Osijek) pisan u maniri najboljih i najvećih modernističkih romana. Kroz likove žena u obitelji i sukob generacija autorica prikazuje svijet u kojem se često, zahvaljujući bizarnim igram na subline i krivo odabranim kartama, događaju najgore ili najbolje moguće stvari. Autorica je, za ovaj roman, dobila nagradu "Vladimir Nazor". Ta knjiga je ustvari bildungsroman dvadesetog stoljeća o prostorima označenim multikulturalnošću. Ivana Šojat-Kuči prevodi s nekoliko svjetskih jezika i radi kao scenarist u osječkom HNK.

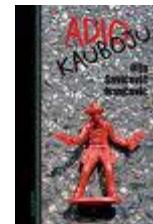
Josip Mlakić "Ljudi koji su sadili drveće" - U nekom zamišljenom gradu nalik gradu iz bosansko-hrvatske stvarnosti, skupina veterana trate svoje živote. U mirnodopskim uvjetima, nose se kako znaju i umiju s traumom sjećanja, ali i s vlastitim iznevjerjenim očekivanjima. Naprežući se da bilo čime iznova pronađu kakve-takve smislove vlastitih egzistencija, tzv. Mir postaje im mora u kojoj rat nipošto nije završio.

Slađana Bukovac "Rod avetnjaka" -- Kroz lik glavnoga junaka psihijatra Pavela, koji u općoj bolnici prima pacijente kao na tekućoj vrpci, oslikava se stvarnost oko nas:obespravljeni, izgubljeni, oboljeli od PTSP-a.....kroz sudbinu Pavela i njegovih pacijenata priča se bolna priča o poslijeratnom društvu, o ljudima koji su osuđeni da se, uz psihijatru pomoći ili bez nje, bore i suoče s prošlim i budućim problemima. Roman nazivaju "Let iznad kukavičjeg gnijezda" suvremenog hrvatskog društva. Slađana Bukovac inače radi kao novinar na HRT-u, u emisiji "Pola ure kulture".

Olja Savičević Ivančević : "Adio kauboju" --- To je roman hrvatske književnice poznate po nagrađenim zbirkama pripovijedaka "Nasmijati psa" i pjesama "Kućna pravila". Vestern smješten u malo dalmatinsko

mjesto zamjenjuje Divlji zapad, ispunjen akcijom i događajima, napetošću, osebujnim principima, čašću. Tankočutna priča o odnosima u obitelji, suočavanju sa smrću i odrastanju, traženju istine koja oslobađa, vraćanju korijenima i konačnom odlasku.

Književna tema su braća i sestre, majke i kćeri, parodija na vestern romane, ubojstva i istrage.

Tako uz roman Ivane Bodrožić Simić "Hotel Zagorje" i Antu Tomića "Čudo u Poskokovoj dragi" napravili smo presjek kroz suvremenu hrvatsku prozu. Prema ovim romanima snimat će se filmovi.

Nobelovu nagradu za književnost za 2010. godinu dobio je peruanски književnik Mario Vargas Llosa, glavni predstavnik hispanoameričkog booma. Mi smo kupili njegovu knjigu "Jarčevo slavlje". Godine 1961.

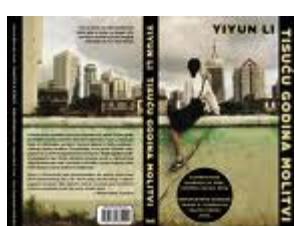
samo diktatorov Trujillov dekadentni krug bliskih suradnika (uključujući i Uranijina oca, koji će uskoro izgubiti njegovu n naklonost) uživa u obilju i povlasticama, dok ostatak

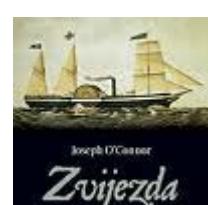
nacije živi u strahu i siromaštvu. Kako silnik Trujillo ne ispušta vlast iz ruku, događa se zavjera koja će promijeniti sudbinu svih aktera i same Dominikanske Republike. Ali nakon ubojstva omrznutog diktatora Republika tone u krvavi košmar. Danas, trideset godina poslije, Urania Cabral se vraća u rodni grad i razotkriva tragičnu sudbinu svoje obitelji u sutor Truillove Ere.

U deset pripovijedaka višestruko nagrađivane zbirke "Tisuće godina molitvi", mlada američko-kineska književnica Yiyun Li pokazuje kako se mitologija, povijest i kultura upisuju u našu osobnost i oblikuju ljudsku sudbinu. Od pekinške vreve preko čikaških

zalogajnica do pustih mongolskih prostranstava, "Tisuću godina molitvi" prelijepom nas i bolno iskrenom prozom uvodi u svjetove koje doživljavamo kao tuđe i poznate u isti mah, tvoreći čudesno narativno tkanje iz pera nadarene književnice.

Joseph O'Connor, brat pop pjevačice Sinead O'Connor, napisao je roman "Zvijezda mora". To je roman o staroj Irskoj. Velika glad u Irskoj, uzrokovana gnijilenjem krumpira, bila je najveća socijalna katastrofa XIX. stoljeća. U razdoblju od 1845. do 1952. procjenjuje se da je milijun ljudi umrlo od gladi, a još milijun emigriralo u Ameriku.

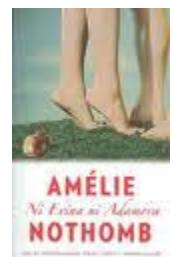

Slavna viktorijanska Britanija, vladarica svijeta i tadašnje Irske, mogla je bez problema opskrbljivati hranom izgladnjelo stanovništvo. No čak je i Charles Trevelyan, pomoćnik ministra financija smatrao da je Glad božja kazna za "indolentnost" Iraca. Cinizma nije manjkalo niti unutar same Buckinghamske palače. Kraljica Viktorija послala je bijednu pomoć od dvije tisuće sterlinga, a u isto vrijeme su izvozili hranu.

Iz Queenstowna za New York će isploviti "Zvijezda mora," brod gladnih. Dosta će ljudi pomrijeti od gladi, dogodit će se ubojstvo, slijedi njegova istraga.....

"Crveno" je najnoviji roman Uwea Timma, jednoga od najcjenjenijih suvremenih njemačkih pisaca.

Amelie Nothomb sa svojim novim romanom "Vladavina moćnih" nakon hitova "Ni Evina ni Adamova" i "Strah i trepet".

Julia Franck "Poludnica" snažna i intimna priča jedne žene koja se hrabro nosi sa nedaćama života od njemačke provincije preko Berlina u ludim devedesetim godinama.

Školska knjižničarka:
Anita Brigović, prof.

VJERONAUČNE ZANIMLJIVOSTI

Ove školske godine na vjeronauk se upisalo 544 od 732 upisana učenika (cc. 73%):

1 razred: 155/212

2 razred: 152/199

3 razred: 128/172

4 razred: 109/149

27. 10. 2010 godine, u svetištu Sveta Mati Slobode zbio se susret maturanata grada Zagreba i kardinala Josipa Bozanića.

Susretu su prisustvovali i naši maturanti, a najviše ih je bilo iz 4.F razreda.

Mjesec listopad je mjesec kada se u vrtićima, osnovnim i srednjim školama obilježavaju dani kruha - dani zahvalnosti za plodove zemlje i kada se događa akcija pomoći za misije. Na tu temu, u našoj se školi kroz sate vjeronauka dosta govorilo i diskutiralo, a posebna pozornost stavljena je na činjenicu gladi u svijetu i bacanja kruha.

Na temu KRUH NAŠ SVAGDANJI svoj doprinos dali su vjeroučenici 1.E na sljedeći način:

Izdvajamo neke radove:

Svaki dan nam je kruh potreban

Svake godine obilježavaju se „dani kruha“ kao dani zahvalnosti za plodove zemlje. Zašto?

Svaki dan nam je kruh potreban, a to je tako oduvijek. Naši su pradjedovi prije jedino kruha imali. Bili su veseli kada bi dobili više od toga. Mi, mlađi, danas ne

cijenimo više toliko kruh jer imamo puno drugih stvari te ne vidimo stvarnu vrijednost kruha, stoga ga znamo bacati u smeće. Kruh bacaju svi koji ga ne cijene.

Kruh je, nama ljudima, najpotrebnija namirnica. Kruh je simbol preživljavanja. Kruh simbolizira cjelokupnu čovjekovu prehranu i životnu egzistenciju.

Isus Krist je svoje učenike naučio moliti za kruh naš svagdanji u molitvi Oče naš, a na Posljednjoj večeri razlomio je kruh i razdijelio ga svojim učenicima.

Luka Tišlar, 1.E

Kruh je samo hrana

Svaki dan jedemo kruh, ali koliko zapravo znamo o njemu?

Za neke ljudi kruh je samo hrana. Kruh se spominje u Bibliji, u molitvi, a u Novom zavjetu čitamo kako Isusovo tijelo predstavlja kruh.

Kruh je simbol preživljavanja. Bez kruha ne možemo preživjeti ni jedan dan.

Kruh je simbol preživljavanja, ali i muke, jer ga dobivamo teškim radom.

Zašto bacamo kruh? Mnogi ljudi to čine zbog sebičnosti, a mnogi ne razmišljaju zašto to čine. Mnogi ne cijene što kruha imaju dovoljno i razbacuju se, zanemarujući da ima onih koji nemaju za kruh. Nitko ne razmišlja o onima koji su u Africi i drugdje gladni i koji se vesele najmanjem komadiću kruha. Ljudi su sebični i ne mare za druge u potrebi.

Kruh spominjemo svaki dan u molitvi Oče naš.

Mi svaki dan trebamo zahvaljivati za kruh.

Tihana Mihajlinović, 1 E

Kruh u molitvi Oče naš

Za neke ljudi kruh je samo nešto što se jede, a za ljudi poput istinskih kršćana kruh je nešto više od toga. Vjernik kršćanin moli za kruh u molitvi Oče naš.

Kruh je za nas vjernike izraz ljubavi i zahvalnosti.

Mnogi ljudi teško zarađuju za kruh i zato ga nazivaju kruh

sa sedam kora.

Kruh je postao simbol preživljavanja.

Mnogi ljudi nemaju dovoljno za kruh, stoga je za njih kruh nešto sveto.

Josip Stjepić, 1.E

Bez kruha nema života

Za neke je kruh najobičnije jelo, a za neke nešto za što se dobro treba namučiti.

Danas je kruh, kod mnogih, izgubio svoje sveto značenje.

Ljudi se razbacuju kruhom, a nekim je to značilo život.

Bez kruha nema života.

Svaki put kada molimo Oče naš, molimo Boga za kruh. Bog nam je dao kruh da ga s poštovanjem jedemo, a ne da ga bacamo i vrijeđamo Boga.

Arian Groznica, 1.E

Kruh je dar Božji

Kruh je dar Božji. On je simbol preživljavanja.

Isus je lomio kruh na Posljednjoj večeri i kruhom nahranio gladne, siromašne.

Kruh je toliko važan u svakodnevnom životu, da bez njega, gotovo, nitko ne može živjeti.

Kruh se spominje i u molitvi.

Petar Horvat, 1.E

Dani kruha - dani zahvalnosti

Svake godine obilježavaju se „dani kruha - dani zahvalnosti za plodove zemlje“.

U Katoličkoj Crkvi kruh je svet i predstavlja vječni život. Kruh se spominje i u molitvi Oče naš.

Kruh svaki dan jedemo, i stoga je važan u svakodnevnom životu.

Kruh je postao simbol preživljavanja.

Postoji i izreka: Otišao je trbuhom za kruhom!

Kruh se radi od brašna, a brašno se dobiva od samljevenog žita.

Davno, još 4000 godina prije Krista babilonci su znali pripremati kruh u posebnim pećima.

Mnogi se ljudi neodgovorno razbacuju kruhom i ne cijene što su mnogi siromašni i nemaju niti za kruh.

Doroteja Bednjanec, 1.E

Kruh se ne smije bacati

Zašto? Svaki dan kruh jedemo, bez njega nema života. Kruh nije samo hrana, on je i dar Božji, simbol preživljavanja. Kruh je bitan u našoj svakidašnjici. Simbolizira cjelokupnu čovjekovu prehranu. Isto tako mi molimo za kruh naš svagdanji u molitvi Oče naš.

Neki se kruhom neodgovorno nabacuju i ne cijene ga baš.

Nemaju poštovanja prema onima koji kruha nemaju. Kruh se ne smije bacati, to je grijeh. Mnogi su još gladni kruha po čitavom svijetu. Zato se kruh i hrana više trebaju cijeniti i ne smiju se bacati.

Helena Krušec, 1.E

Mnogi gladni danima čekaju da bi dobili za kruh

Kruh je najvažnija namirnica koju koristimo u našoj svakodnevničici.

Spominje se u raznim molitvama, jer mnogi nemaju za kruh. Poznato je da se kruh koristi u raznim izrekama, npr.: „dobar kao kruh“.

Iako je za kruh potrebno malo sastojaka, oni su toliko važni da bez njih nema dobrog kruha.

Mnogi gladni danima čekaju da bi dobili za kruh.

U Africi i drugdje u svijetu jedni gladuju i nadaju se korici kruha, dok ga drugi imaju dovoljno i neodgovorno ga bacaju.

Nikola Huzjan, 1.E

Djeca se povode za društвom

Današnje vrijeme je prepoznatljivo onomu vremenu kada je Marin Držić u svojoj komediji Dundo Maroje podijelio „ljude nahvao“ i „ljude nazbilj“. Mogli bismo jednostavnije reći da su oduvijek postojali

dobili i manje dobri ljudi. „Ljudi nazbilj“ bi trebali predstavljati idealnu društvenu sredinu. To su, po mom mišljenju, savjesni daroviti, školovani ... naravno da neškolovani ljudi također mogu biti dobri, savjesni, društveno korisni... dobri ljudi. Oni drugi, što ih u Dundu Maroju znamo kao „ljude nahvao“ su oni loši ili samo lošiji. Danas većina roditelja pušta svoju djecu da rade što hoće. Malo je roditelja koji će svoju djecu usmjeravati na krivi put Logično, žele im dobro. Djeca se povode za društvo, želeći biti kao njihovi uzori. Pijući, pušeći uništavaju svoj život samo da bi bili kao „uzori.“ Na taj način postižu suprotan učinak. Uzore, nažalost, prečesto nalaze u onima koji žele biti „in“. Tako se događa da sve lošije postaje bitnije od obitelji. Roditelji to, često nemamjerno, zanemaruju. Nekada su se ljudi prema novcu odnosili s poštovanjem, trošeći ga samo na potrebne stvari, a danas uzaludno troše na svakojake gluposti. Ljude kao Pomet danas je jako teško naći. Ovo sve možemo povezati s renesansnim svjetonazorom. Kakvi su ljudi bili tada bit će i danas. Valja se boriti da se stvari okrenu u našu korist.

Karlo Brzac, II. D

Nekad nije bilo tako

Roditelji i djeca? Vrlo zanimljiva tema. Često sam razmišljao o tome. Pomalo se čudno osjećam jer se moram prisiljavati govoriti o nečemu što sam ne proživljavam. Ja živim sa svojim roditeljima i ne osjećam se nimalo ugroženo. Dobijem koliko mi je potrebno. Nisam uvijek zadovoljan, ali znam da je tako bolje.

Roditelji djeci daju što god požele. Izlaze kad hoće, zabavljaju se na svoj način. Baš ih briga za sve. Ranije ljudi nisu imali toliko novca pa djeca nisu ni dobivala više nego im je potrebno. Novac je oduvijek jedno od najvećih zala na svijetu. Naravno, ako se troši na nepotrebne stvari. S novcem treba znati. Odnositi se prema njemu oprezno jer zna negativno djelovati na ljude. Mijenja im karaktere. Oni dobri znaju postati zli. Izgube osjećaj za lijepo, vrijedno... Novac im odjednom postaje jedini pravi prijatelj.

Vrijeme u kojem živimo potpuno se promijenilo. Prije je zabava bila na ulici, i po igralištima. Danas se vrijeme provodi ispred televizora, računala... Te su stvari promijenile mladež. Djeci se kupuje sve što žele, od igračkih konzola do skutera. Nekad nije bilo tako. Mislim da ja ne bih bio sretan kad bih dobio puno novca. Njime se ne može kupiti ni znanje ni prijateljstvo, ni ljubav, ni povjerenje, ništa tako vrijedno. Čini mi se da se mladi, uglavnom, povode za svojim roditeljima. Bitno je imati i što više trošiti. .

Kad slušam neku pjesmu ne razmišljam koliko su novca zaradili nego kako su je napravili. Jednako je tako i s Bill Gatesom, nije bitno koliko je novca zaradio softverima i windowsima, nego kako ih je izradio. O tome rijetko tko razmišlja. Bitan je novac, novac, novac... Duhovno je zaboravljeno.

Velikim šefovima nije bitno kako izvući novce iz nečijeg džepa nego koliko. Baš ih briga kako se postupa s radnicima. Bitno je da što više rade kako bi tvrtka za koju radi što bolje profifirala.

Novac je neminovan kako bismo preživjeli, ali ne i kako ćemo živjeti. Prisjetimo se poslovice koja uči: „Vatra je dobar sluga, ali loš gospodar.“

Zvonimir Bartovčak, II. D

ŠTO TREBAM ZNATI O BOŽIĆU?

- Jeste li znali da je Božić proslava rođenja Isusa Krista, umanjenica riječi bog (Isus - mali Bog)?
- Jeste li znali da je engl. riječ Christmas kraatika od Chris'maas = Kristova misa?
- Jeste li znali da su prvi kršćani slavili samo Uskrs, a da se Božić počeo slaviti u Rimu u 4. stoljeću (u izvorima dokazana godina 336.)?
- Jeste li znali da većina kršćanskih crkava Božić slavi 25.12. a samo istočne crkve slave ga po Julijanskom kalendaru 7.01.?
- Do danas nije baš jasno zašto se Božić slavi baš 25 prosinca. Prevladavajuće mišljenje zašto se Božić baš tada slavi nalazi se u činjenici da su tog istog datuma pogani slavili rođenje boga Sunca (rođenje nepobjedivog Sunca), pa je Crkva željela tako potisnuti taj poganski blagdan proslavom rođenja Isusa Krista kao Božansko sunce s visine;
- Jeste li znali da su se, inače, zimske svetkovine slavile u mnogim kulturama baš zato što je bilo manje poljoprivrednog rada?
- Jeste li znali da je, u ranom srednjem vijeku, Božić bio zasjenjen blagdanom Svetih tri kralja?
- Jeste li znali da se, u ranom srednjem vijeku, četrdeset dana prije Božića nazivalo „četrdeset dana svetog Martina,” a počinjali su 11. studenog? Danas to razdoblje traje 4 tjedna i naziva se došašćem ili adventom (lat. *adventus* = dolazak);
- Jeste li znali da je došašće ili priprema za Božić s četiri svijeće novijeg datuma, a u svaku nedjelju se pali po jedna svijeća? U većini krajeva došašće bi započinjalo na blagdan svete Katarine, odlazilo se na ranojutarnje zornice, postilo se i i duhovno pripremalo za blagdan Božić,
- Jeste li znali kako se slavljenje Božića kroz povijest širilo kroz organizirane gozbe?
- Npr. da je 1377. godine eng. kralj Richard II. bio domaćin božićne gozbe na kojoj se pojelo 28 volova i 300 ovaca. Postojalo je i božićno pivo.
- Jeste li znali da je božićno popularno pjevanje pjesama izvorno činila grupa pjevača i plesača koji su bili zbor? I danas je često pjevanje božićnih pjesama koje čine tzv. „čestitari“. Blagdansko bi raspoloženje bilo veselo, često se pilo i jelo te slavilo;
- Jeste li znali da su se na Novu godinu razmjenjivali darovi najprije u Engleskoj?

- Jeste li znali da su kršćani, u cijeloj Europi, od davnina, dan Isusovog rođenja smatrali početkom nove godine? Nova Godina nazivala se, često, Mladi Božić ili Mali Božić, a od 1691. godine Crkva je prihvatile 1. siječnja kao blagdan Nove godine i početka nove godine.
- Jeste li znali da su protestanti osudili božićno slavlje?
- Jeste li znali da je slavljenje Božića u Europi stoljetno slavlje i da mnogi Božić povezuju, isključivo, borom i darovima, a zanemaruju Isusovo rođenje?
- Jeste li znali da se Isusovo rođenje, prema Bibliji, zbilo za cara Augusta, kada je Isusa, Sina Božjega, rodila Djevica Marija, uz pomoć svog zaručnika Josipa u gradu Betlehemu? Kako je tada bio obvezan popis stanovništva, Josip i Marija (u dubokoj trudnoći) iz Nazareta krenuli su na put, a zbog gužvi nisu mogli u Betlehemu naći mjesto u svratištima, te su završili u staji, okruženi domaćim životinjama, gdje se rodio Isus. Andeli su pastirima dojavili vijest o Isusovom rođenju, te su pastiri prvi vidjeli dijete Isusa. Poslije je zvijezda repatica dovela tri kralja (Baltazara, Gašpara i Melkiora) do Isusa, a donijeli su i darove: zlato, tamjan i smirnu.
- Jeste li znali da su Josip i Marija bili iz Davidove loze, što je razlogom zašto su morali ići na popis stanovništva u Davidov grad Betlehem?
- Jeste li znali da je prve jaslice u prirodnoj veličini napravio sv. Franjo Asiški 1223. godine?

Svim čitateljima Napona riječi želim čestit Božić i blagoslovljenu novu, 2011. godinu!

Vaš vjeroučitelj, Ivan Banožić

UKRAŠAVANJE UČIONICE

Bilo je to prije nekoliko tjedana. Razrednica je prdeložila da tijekom SRZ-a uvedemo malo života u učionicu. Pošto je razred bio u raspoloženju rješavanja kvadratnih jednadžbi, razrednica nas je nekako na kraju uspjela

nagovoriti na "restauraciju" učionice. Počelo je s ukrašavanjem prozora, pomoću snijega u spreju i raznih šabloni. Izgledalo je zanimljivo. Nastavili smo s lijepljenjem zvjezdica po prozoru. Zvjezdice raznih veličina i šarolikih boja, koje je popratio bijeli djed Božićnjak u svojim saonicama. Iako je to bilo lijepo, nešto je nedostajalo. Za to se potrudio Marijo Britvić s idejom da poslažemo ukrasne vrpce po zidovima, prozorima i ploči u razredu. Odlučili smo napraviti veliki uradak na zidu, na kojem će pisati "2.e". Marijo mi je pomogao zajedno s Kristinom to odraditi. Naposljetku, nakon teškog rada svih učenika uredili smo učionicu i time poboljšali, ne samo naš, već i rad matematike

drugih učenika ove škole u toj učionici.

Krešimir Ilić, 2.e

TEŠKOĆE UČENJA I POUČAVANJA

Svjedoci smo kako je u školi sve teže poučavati.

Iskustva onih koji poučavaju svakodnevno govore o tome.

Nedisciplina i izostanci mnogih učenika kazuju kako im učenje i praćenje nastave čini teret.

Iako je ovdje riječ o srednjoškolskom obrazovanju, treba podsjetiti da je većina takvih učenika probleme s učenjem i nedisciplinom imala i u osnovnoj školi. Te navike su uglavnom nastavljene u srednjoj školi. U početku se nakratko pritaje, da bi, ubrzo, sve više pokazivali svoje pravo lice.

S druge strane, sve više, na različite načine pokazuju povećani interes prema drugim vrijednostima, vrijednostima koje su izravno u suprotnosti s odgojnim i školskim ciljevima.

I to uvelike zabrinjava. Činjenica je kako i mi najodgovorniji premalo prepoznajemo stvarno stanje, jer sve što poduzimamo ne daje pozitivne pomake nabolje. Osjeća se sve veća nemoć i zabrinutost, kako roditelja, tako i kod samih nastavnika i kod svih ostalih koji pokušavaju u odgojno-obrazovnom sustavu ozbiljnije učiniti nešto.

Poznato je da na mlađe utječe mnogi izvanjski čimbenici, protiv kojih se teško može nositi današnja obitelj i društvo. Ti izvanjski utjecaji toliko su moći da im ni roditelji, ni nastavnici ni mlađi (ovdje učenici) nisu u stanju oduprijeti se. Udaljavanja od za njih tradicionalno korisnih odgojno-obrazovnih postignuća nisu slučajna.

Što se zapravo dogodilo i još se događa, najbolje ćemo shvatiti iz sljedećih pokazatelja.

Na primjer

1. najčešće teme u obitelji su: novac (66,2%),
budućnost (57,7%), odnosi u obitelji (57,5%),
televizija (38%) prijatelji (17%), spolnost (12%)
2. Utjecaj medija:
  - Mediji u njima stvaraju sliku virtualnog svijeta, svijeta koji nikako ne može zamijeniti ljudsko zajedništvo,
  - Mediji nude osjećaj vlastite slobode,
  - Mediji pod utjecajem grijeha struktura (afera, prijevara) u mlađima stvaraju iskrivljenu sliku o životnim vrednotama;
  - Mediji podložni manipulacijama u mlađima stvaraju nametnutu sliku liberalizma, sliku mnoštva izbora, i sliku života bez truda i muke.
3. Ostali utjecaji:
  - utjecaji okoline (vršnjaka, ulice,...),
  - utjecaji društva, društva koje živi u složenosti i u sekularizaciji (posvjetovljenju), u sve očitijoj globalizaciji i isticanju pojedinačne slobode itd.
  - rastakanja obitelji, gotovo svaki šesti brak je rastavljen (188.001 je broj samohranih roditelja, 156.036 majki, 31.965 očeva), sve je jasnije zašto su mlađi takvi. Vrhunac priče su nebriga ili
  - nemoć društvenih (državnih) institucija koje nedovoljno ili neefikasno s ogromnim zakašnjenjima ulaze u rješavanja nagomilanih problema u odgojno obrazovnom sustavu, prepuštajući sve roditeljima i školi (nastavnicima) koji bez najodgovornijih ne mogu pomoći mlađima onako kako oni to trebaju ili žele.

Povjerenje mlađih u škole i dalje je veliko (59%), ali ostaje bolna spoznaja težine poučavanja, u kojoj su svi nezadovoljni, a krivac? Krivci su svi navedeni i mnogi nenavedeni čimbenici. Krivac su svi, počevši od propusta i nebrige u obitelji (roditelja), propusta svih društvenih institucija (ne samo škola), a nadalje propusti i neodgovornost najodgovornijih u društvu. Mnogo toga kazuje kako je vlastiti interes ispred općeg dobra. A nevolje po učenicima, roditelje i one koji poučavaju i dalje se nastavljaju.

Nameće se pitanje, što učiniti? Jednostavnog odgovora nema. Kao logičan bi odgovor bio da svatko prema svojim mogućnostima i svojoj odgovornosti učini sve

da se situacija mijenja nabolje. Trebamo vlastitim primjerom svjedočiti i sebe više prilagođavati situaciji u kojoj se nalazimo.

I na kraju, upornošću i samo upornošću kao i borbom za istinske vrjednote kroz odgojnoobrazovne institucije možemo pomoći mladom čovjeku. Samo se tako možemo nositi sa svim opasnostima koje ugrožavaju sve, a posebno mlade ljude.

Božić je.

Vrijeme je preispitivanja sebe i svojih propusta, ali i donošenja novih, boljih odluka.

Ujedno je to prilika da omogućimo novorođenom Isusu dolazak u svoj dom, u svoju obitelji da nas ohrabri. Primimo

ga i zamolimo da nam pomogne. Zamolimo Njegovu pomoć, uz želju da učenje i poučavanje bude radost i za dobro svih, a nadasve mladih naraštaja.

Sretan i blagoslovлен Božić
i uspješnu novu 2011. godinu

želi vam vaš vjeroučitelj Ivan Banožić

Mi smo onakvi kakvi trebamo biti

Svi smo različiti. Gledamo drugačije na svijet, razmišljamo drugačije od drugih, ne cijenimo iste stvari jednako. Ne postoje osobe na svijetu koje

su potpuno iste. Kada bismo svi bili isti i kada bi nas zanimale iste stvari svijet više ne bi bio lijep ni zanimljiv. Ponekad smo neshvaćeni baš zbog svoje različitosti. Ponekad bismo voljeli biti netko drugi, no tada naš život ne bi imao smisla. Da nema različitosti ne bi bilo ni druženja, razgovora... Svi bi znali sve o drugima. Različitost je nešto zaista predivno i baš zbog toga moramo prihvatići ljude onakvima kakvi jesu, s vrlinama i manama. Svi smo međusobno različiti, svi smo sami za sebe jedinstveni i savršeni. Mi smo onakvi kakvi trebamo biti. U tome je naša snaga. Snaga različitosti.

Luka Vytautas Vinski, 1.f

PROJEKTNA NASTAVA UČENIKA 2.a, 2.f i 2.h KOJI SLUŠAJU ETIKU

Svi imamo pravo na svoje mišljenje

Projekt se sastojao od:

- 1. intervjuja koje su učenici obavili s profesorima i**
- 2. ankete o stavovima, vrijednostima i uzorima u kojoj su sudjelovali i profesori i nastavnici.**

Tema koja oduvijek izaziva najviše pozornosti. S razlogom. Ljudski rod je u vjećitim traganjima za najboljim. Često na tom putu do izražaja dolaze osobni interesi. Upravo zbog toga dolazi do različitih smjerova. Na iskustvima, često osobnim, učimo da su neki postupci prenaglašeni i definiramo ih štetnima. Da se ne bi dogadale nepoželjne stvari međusobno surađujemo, razgovaramo, razmjenjujemo mišljenja i život u cjelini nastojimo činiti snošljivijim. Da bismo bili učinkoviti trudimo se učiti jedni druge uvažavati. Učimo se prihvataći druge ljudе sa svim njihovim različitostima. Učimo se shvaćati da različitost nije nedostatak. Dapače, različitost je bogatstvo. S tim u vezi su učenici koji slušaju Etiku - razred 2.a, 2.f i 2.h s profesoricom Dalmom Mišura ostvarili projekt u kojem su do izražaja došla različita razmišljanja. Da bi sve bilo zanimljivije, učinkovitije u svoj projekt su uključili više profesora.

Učenici su bili u ulozi ispitivača, istraživača.

U početku smo bili pomalo iznenadeni, bolje reći znatiželjni, kako će sve to naši učenici odraditi. Međutim, već se, nakon prvog kontakta s profesorima, vidjelo da se radi o vrlo spretnim, domišljatim učenicima. Djelovali su vrlo profesionalno, a upravo je to cijelom projektu dalo onaj pravi „štih“.

Evo tih zanimljivih razgovora:

1. Zašto ljudi, iako obitelj i ljubav stavlju na prvo mjesto, svakodnevno jure za materijalnim dobrima i za drugo im ne ostaje vremena?

Prof. Mrđen: Želja za boljim standardom je razumljiva i opravdana, ali ako se svodi na posjedovanje reprezentativnih materijalnih dobara kao načina dokazivanja svoje uspješnosti, u odnosu na druge, onda potvrđuje tipično ponašanje i vrijednosti danas – imati što više... Materijalne vrijednosti su, danas, ispred svih, bez obzira na način kako se dolazi do njih...

Prof. Barbir: Zato što im takav tempo života nameće društvena zajednica, a ponekad je čovjek sam kriv jer bi želio više.

Prof. Kujundžić: Prije svega, smatram da ne stavljuju obitelj na prvo mjesto, a jure zato što ih društvene prilike prisiljavaju, žele određeni nivo standarda ili da bi baš djeci osigurali onaj standard koji diktira okolina.

Prof. Žarković Domijan: Ako je obitelj na prvom mjestu, onda mora biti na prvom mjestu bez obzira na materijalna dobra.

Prof. Mile Pervan: Materijalno je nužno. Ljudi su zabrinuti za egzistenciju i često zbog toga pretjeruju, materijalno im postaje, na neki način, opsesija. Tada se dogodi da obitelj postane manje važna. Meni je više stalo do obitelji.

Ravnatelj: Zbog promjena društvenih odnosa izgubile su se i neke vrijednosti. Kada se ono najbitnije ne dobije u obitelji, nema ga ni u društvu.

Prof. Matejaš: Individualno, ja ne jurim za takvim materijalnim stvarima.

Prof. Mandić: Problemi egzistencije.

2. Slažete li se sa stavom da je ljubav vještina koja se uči cijeli život?

Prof. Mrđen: Da, ljubav kao odnos oko kojeg se treba truditi cijeli život...

Prof. Barbir: Da, ljubav u najširem smislu uči se cijeli život npr. spolna, ljubav prema djetetu.

Prof. Kujundžić: Da. Mislim da svake godine imaju svoje poimanje ljubavi. Slažem se sa stavom da je ljubav vještina.

Prof. Žarković Domijan: Da. Ljubavi ima različitih vrsta i svaka je lijepa na svoj način.

Prof. Mile Pervan: Naravno!

Ravnatelj: Da, cijeli život i svakodnevno u međusobnim komunikacijama.

Prof. Matejaš: Ljubav je poput biljke koju treba njegovati, paziti na nju...(ha,ha)

Prof. Mandić: DA!

3. Po čemu su danas muškarci i žene ravnopravni? Ipak, postoje li dvostruka mjerila za muškarce i žene (npr. prevara se tolerira muškarcima...)

Prof. Mrđen: Formalno – pravno (po zakonu) postoji ravnopravnost npr. u obrazovanju, zanimanjima i poslovima, funkcijama. U javnoj sferi postoji ravnopravnost, ali u privatnim odnosima postoje dvostruka mjerila: majka najčešće unutar obitelji obavlja tzv. ženske poslove

(kuha, posprema, više se brine o djeci). Naročito, u stavovima i vrijednostima muškarcu pripada privilgirana uloga (npr. prevara).

Prof. Barbir: U mnogo čemu su ravnopravni, ali konzervativna sredina je ipak blaža u osudi muškarca kada je u pitanju preljub.

Prof. Kujundžić: Ravnopravni su jer rade sve poslove, iako se u nekim poslovima žene naprsto isključuju. Da, postoje dvostruka mjerila.

Prof. Žarković Domijan: Nisu ravopopravni; postoje dvostruka mjerila, iako je bolje nego prije.

Prof. Mile Pervan: Ravnopravni su po obvezama, na žalost, prečesto postoje dvostruka mjerila za muškarce.

Ravnatelj: Mislim da u cijelosti nisu jer nismo dostigli tu razinu ravopopravnosti.

Prof. Matejaš: Ravnopravniji su nego što su bili prije, ali dvostruka mjerila u korist muškaraca i dalje postoje.

Prof. Mandić: Po svemu, ne postoji ravnopravnost.

4. Znate li da je istraživanje iz 2009. pokazalo da svaki peti muškarac (20 % muškaraca) misli da je ispravno udariti ženu? Što mislite o tome?

Prof. Mrđen: Podaci su za zgražanje, čak da se radi o 1%. Nikakav oblik bračnog nasilja nije opravdan tj. prihvatljiv.

Prof. Barbir: Recimo da postotak nije previšok kada je u pitanju naša sredina. Pri tome mislim da bi i žene bile okrutne kada bi bile fizički jače.

Prof. Kujundžić: Ne znam za to, ali, ajme meni! UŽAS!

Prof. Žarković Domijan: Ne znam za to. Uvijek postoji rješenje i bez agresije.

Prof. Mile Pervan: Znam za taj podatak. To mi je neprihvatljivo, apsolutno neprihvatljivo

Ravnatelj: Mislim da su to jadni i slabi muškarci. Ako im je to jedini način pokazivanja «moći», onda su to slabići.

Prof. Matejaš: Ne slažem se s tim, a i ne tučem žene! I inače izbjegavam nasilje.

Prof. Mandić: Treba ih smjestiti u zatvor.

5. Je li brak zastarjela institucija? Što pokazuje suvremeni trend: sve veći broj mladih ljudi koji svojevoljno ostaju samci?

Prof. Mrđen: Ne, ima svoje prirodno i društveno opravdanje. Trend da se kasnije ili se uopće ne sklapaju brakovi proizlazi iz samostalnosti žena (zaposlenost joj daje mogućnost izbora), ali pojava je vezana i za trend uživanja u životu i ne prihvatanja obveza.

Prof. Barbir: Brak nije zastarjela institucija jer je, stoljećima, bio ekomska i reproduktivna institucija. U naše vrijeme važno je materijalno i reproduktivno funkcionirati, a to je malo teže u izvanbračnom odnosu.

Prof. Kujundžić: Brak nije zastarjela institucija. A navedeni trend nije dobar.

Prof. Žarković Domijan: Nije i ne bi trebao biti. A trend pokazuje da društvo «ide k vragu».

Prof. Mile Pervan: Za mene nije zastarjela institucija, za mene je svetinja. Mislim da mladi ostaju samci jer se boje obveza. Biti u braku nije lako, to je i žrtva i rizik, i to mladi vide. Žele biti komotni.

Ravnatelj: Ne slažem se u cijelosti. Zastario je u današnjem obliku. Brak treba biti nešto što je ugrađeno u obitelj, naravno, uz ljubav. Trebalo bi ga prilagođavati.

Prof. Matejaš: Nije. Meni je brak super.

Prof. Mandić: Brak nije zastarjela institucija, a mladi su neodgovorni.

6. Kako komentirate da se u Hrvatskoj razvede 21% brakova? Koji su najčešći razlozi razvoda, ulaze li ljudi, danas, u brak olako ili olako odustaju od njega?

Prof. Mrđen: Nažalost, veliki postotak, koji, vjerojatno, leži i u prethodno navedenim stavovima (spomenutim u odgovorima pod 5.) odnosno nespremnosti za određeni trud, požrtvovnost, nezrelost.

Prof. Barbir: Postotak razvoda je relativno visok, a pretpostavljam da je razlog u ekonomskoj samostalnosti žena koje ne moraju biti domaćice, kao nekada. Žene se ne razvode danas samo zato jer su zlostavljanje.

Prof. Kujundžić: To je, vjerojatno, odraz suvremenog shvaćanja braka. Razlozi mogu biti materijalni problemi, nedostatak tolerancije među ljudima, a ljudi olako i ulaze i odustaju od braka.

Prof. Žarković Domijan: Najčešći razlozi su agresija, alkohol, novac. A ljudi olako odustaju od obveza koje brak nosi, a i olako sklapaju brakove.

Prof. Mile Pervan: Mislim da je to u vezi s prethodnim pitanjem i odgovorom. Za brak bi trebala dulja priprema. Najčešći razlozi razvoda su materijalne prirode, ali često ljudi i previše istražuju, ulaze u druge veze. Tek kad postane prekasno, postanu svjesni svoje pogreške.

Ravnatelj: Najčešći razlozi razvoda: nedovoljno ljubavi, razumijevanja, tolerancije, prilagodbe....sve veći utjecaj želje za materijalnim dobrima.

Prof. Matejaš: Nisu našli pravog partnera, olako su ušli u brak, brak je sklopljen radi interesa.

Prof. Mandić: Da, olako ulaze u brak i ne shvaćaju ozbiljnost koju donosi brak.

7. Mislite li da su bračna i izvanbračna zajednica jednakovrijedne?

Prof. Mrđen: Jesu, ako ljudi odgovorno shvaćaju zajednički odnos.

Prof. Barbir: Dakle, oba tipa zajednice su pred zakonom ravnopravne, a i u svakom drugom pogledu. Najbitnije je razumijevanje i uvažavanje partnera.

Prof. Kujundžić: Da, da, da!

Prof. Žarković Domijan: Mislim da nisu. Bračna zajednica je vrjednija.

Prof. Mile Pervan: Ja mislim da nisu. Ja sam malo konzervativniji.

Ravnatelj: NE!

Prof. Matejaš: Mislim da je važnija ljubav nego formalni status, jednako su vrijedni.

Prof. Mandić: Ne, nisu.

8. Kakav je Vaš stav u vezi s homoseksualnim vezama?

Prof. Mrđen: To je stvar privatnosti (intimnosti), ali mislim da ne treba to javno demonstrirati. Za sklapanje takvih brakova ne vidim svrhu, a posebno bi bilo neprihvatljivo njihovo usvajanje djece.

Prof. Barbir: Prema istospolnoj vezi imam vrlo liberalan stav. Samo zamjeram homoseksualcima što suviše javno pokazuju svoju seksualnu orijentaciju. U konzervativnim sredinama trebali bi imati više strpljenja.

Prof. Kujundžić: Nemam ništa protiv, ali ne njihova vjenčanja.

Prof. Žarković Domijan: Nemam dobar stav tj. negativan je. Ne volim kad se te veze javno nameću npr. njihove parade.

Prof. Mile Pervan: Nemam nikakav stav. Nemam ništa protiv, ako ne ugrožavaju integritet drugih.

Ravnatelj: Negativan. Radi se o manjinama sa svojim pravima, ali se to ne uklapa u društvo, nije prirodno.

Prof. Matejaš: Nemam ništa protiv nečijeg ljubavnog opredjeljenja, ali nisam za paradiranje na javnim mjestima.

Prof. Mandić: Treba ih zabraniti.

9. Možete li navesti 2 pravila lijepog ponašanja koja nikad neće izaći iz mode?

Prof. Mrđen: Pристојност u komunikaciji i пристојност u odnosu na starije...

Prof. Barbir: Smatram da iz mode nikada neće izaći pozdravljanje ljudi i kultura ponašanja unutar obitelji.

Prof. Kujundžić: Kulturno ophodenje prema ljudima, suprotnom i istom spolu, poštovanje.

Prof. Žarković Domijan: Čarobne riječi, pravila lijepog ponašanja, kultura...

Prof. Mile Pervan: Ljubav i temeljne ljudske vrijednosti (poštovanje i samopoštovanje, tolerancija.). Tamo gdje je čovjek čovjek.

Ravnatelj: Uljudnost, ljubaznost, poštovanje, pohvala, uvažavanje drugoga. Ta pravila ne mogu i nikad neće izaći iz «mode».

Prof. Matejaš: Pozdrav pri susretu i strpljenje u razgovoru.

Prof. Mandić: Dečki kao kavaliri prema curama i pristojan odnos prema starijim.

10. Mogu li internetska prijateljstva i veze iz virtualnog svijeta biti jedanko lijepi i vrijedni kao prava prijateljstva/veze? Jesu li, zapravo, na takva virtualna druženja osuđeni moderni ljudi?

Prof. Mrden: Ne, to su iluzije koje pokazuju otuđenost čovjeka. Mislim da se radi o pomodnosti.

Prof. Barbir: Moderni ljudi nisu osuđeni na virtualna druženja, to je naprosto njihov izbor. Mladi još uvijek dobro komuniciraju, a to je dobro uživo.

Prof. Kujundžić: Mislim da ne, ali možda griješim. Ipak, mislim da NE.

Prof. Žarković Domijan: Ne mogu. Virtualni svijet je virtualni. Osuđeni su samo oni koji to žele.

Prof. Mile Pervan: Mogu biti lijepi, ali ne mogu biti vrijedni kao prava prijateljstva. Ljudi su na takva druženja osuđeni, ako to izaberu.

Ravnatelj: Ne mogu. Virtualni svijet su fantazije i ne mogu se uspoređivati s pravom ljubavi i prijateljstvom. Stroj ne može i nikad neće zamijeniti čovjeka.

Prof. Matejaš: Uvijek je kontakt uživo nešto posebno, ali zbog međusobne udaljenosti imam prijatelja i u virtualnom svijetu.

Prof. Mandić: Ne, ne.

11. Kako se Vi pridržavate zlatnog pravila: „Ne čini drugome ono što ne želiš da drugi čine tebi.“

Prof. Mrden: Pazim da ne uvrijedim čovjeka, nalazim razumijevanje za nečije «krive» poteze.

Prof. Barbir: Navedenu poslovicu mogu protumačiti riječima da nisam osvetoljubiva, u tom smislu ne činim drugima ono što oni meni čine.

Prof. Kujundžić: Apsolutno u svakom momentu mi je to na pameti. To je moj životni moto.

Prof. Žarković Domijan: Pridržavam se tako da uvažavam čovjeka kao osobu s manama i vrlinama.

Prof. Mile Pervan : Za mene je to doista zlatno pravilo i nastojim se toga pridržavati u svakom pogledu.

Ravnatelj: Cijeli život razmišljam o svakom svom postupku.

Prof. Matejaš: Nastojim biti pošten pa očekujem i takvu reakciju (iako je to nekad naivno)!?

Prof. Mandić: U svakodnevnom životu.

12. Jesu li moć i autoritet jedno te isto? Koje osobine mora imati osoba koju biste Vi poštovali? Zašto ljudi dobre ljude ne poštaju, a dive se preambicioznim ljudima spremnima da svakoga pregaze?

Prof. Mrden: Ne, moć počiva na poziciji (položaju), autoritet na vrijednostima (kvaliteti čovjeka).

Poštovanje, odgovornost, marljivost... Ambicija pod svaku cijenu (preko drugih) ne može biti prihvatljiva.

Prof. Barbir: Moć i autoritet ne izjednačujem, autoritet se temelji na štovanju neke osobe, a moć na upravljanju ljudima. Pa osoba vrijedna poštovanja trebala bi biti vrijedna, odgovorna, poštena...

Prof. Kujundžić: Ne, moć daje vlast, novac. A autoritet daje i vlast i osobnost. Danas se najviše cijene moć i novac. Osobine koje bi trebala imati osoba s autoritetom: iskrena, poštena, principijelna, dosljedna i visoko moralna. Često se dobri ljudi ne poštaju jer su ambicija, moć i novac postali «mjerilo» vrijednosti čovjeka u društvu. Nažalost, prevladalo je pravilo pa «dobar je bedak» (bedast i nesposoban). Ambicija se povezuje sa sposobnosti.

Prof. Žarković Domijan: Nisu. Čovjek mora imati sam svoj autoritet, imati svoje mišljenje, svoje stavove. Osobno se volim zapitati, što to znači? Mora biti pravedna, poštena, iskrena. Zato što nemaju pravi sustav vrijednosti.

Prof. Mile Pervan: Ni u kojem slučaju. Često se prenaglašava težnja za materijalnim što u čovjeku razvija bahatost, cinizam... Poštujem čovjeka koji je čovjek.

Ravnatelj: Nisu. One osobe koje imaju samopouzdanje će steći autoritet. To su pravedne, tolerante osobe, spremne da pomognu, imaju znanje, spremne na žrtvovanje – takve ljude poštujem.

Prof. Matejaš: Nisu! Moji autoriteti su

«mali» ljudi bez moći. Moćni ljudi često nemaju iskrene prijatelje.

Prof. Mandić: Nisu isto. Osoba s autoritetom mora biti pravedna, mudra, poštena. A tko kaže da se dobri ljudi ne poštuju? Ja im se divim!

13. Postoje li situacije kad je opravdano lagati? Koje su to?

Prof. Mrđen: Spasiti život, pomoći drugome..

Prof. Barbir: Postoje situacije u kojima lažju možemo više pomoći, nego odmoći čovjeku.

Prof. Kujundžić: Ponekad je opravdano prešutjeti. Ovisi o situaciji, ako nije toliko značajno, a istina bi mogla nanijeti više štete nego koristi ili povrijediti.

Prof. Žarković Domijan: Ne. Nije opravdano. Nema opravdanja za laži, istina će se saznati prije ili poslije.

Prof. Mile Pervan: Za mene je glagol lagati – loš. Ali ponekad je opravdano lagati.

Ravnatelj: Nije opravdano laganje. Međutim, opravdano je ako onaj kojem lažemo nije spremam na istinu.

Prof. Matejaš: Istina je najbolji put prema rješenju. Lagao sam kad sam čuvao prijatelje u njihovim tajnama.

Prof. Mandić: Da, kod teških bolesti.

14. Narodna izreka kaže: „Bog je prvo sebi stvorio bradu.“ Što mislite o tome? Je li ljudski da se čovjek prvo brine za sebe? Tko su za Vas sebični ljudi?

Prof. Mrđen: Određena doza sebičnosti je prirodna (Aristotel), ali kada nema mjeru i postiže se svim sredstvima, onda nije prihvatljiva.

Prof. Barbir: I pored te poznate uzrečice nije sebično sebi osigurati materijalno dostojanstvo jer, u suprotnom, što možemo pružiti drugome? Sebični ljudi su oni koji se ničega ne bi odrekli pa čak ni onda kada imaju previše.

Prof. Kujundžić: Da. Ali ne na štetu drugih. Meni je, osobno, bitnija sreća mojih voljenih. Sebični ljudi misle samo na sebe i gaze «preko leševa».

Prof. Žarković Domijan: Ne znam što bih mislila o tome. Ovisi o kojem slučaju. Ako se brineš za sebe ne znači da si prema drugima loš. Ljudski je da se brineš i o sebi i o drugima. Sebični su oni koji se brinu samo za sebe, gaze po drugima.

Prof. Mile Pervan: Mislim da je to egoistično, čovjek mora misliti na sebe, ali i na druge.

Ravnatelj: Svatko prvo mora voljeti sebe kako bi volio druge.
Ali to isto tako ne može biti moto i stil života.

Prof. Matejaš: Čovjek mora brinuti o sebi, ali i o svojoj okolini. Bez solidarnosti pretvorit ćemo se u društvo u kojem je opasno živjeti.

Prof. Mandić: Ako si dobar prema sebi, bit ćeš dobar i prema drugima.

15. I za kraj, je li čovjek u svojoj biti moralno biće?

Prof. Mrden: Da, jer razlikuje dobro i zlo, ali odgoj i samoodgoj ga razvijaju u moralno biće u najvećem broju slučajeva. Oni drugi su u manjini i ne radaju se kao nemoralna bića... Moralnost čovjeka počiva na slobodnoj odluci i odgovornosti za svoje postupke.

Prof. Barbir: Čovjek se cijelog života uči biti moralno biće, odgovorno prema sebi i drugima.

Prof. Kujundžić: Mislim da ne, nego ga moralnim čini okolina, odgoj, potrebe.

Prof. Žarković Domijan: Čovjek je moralno biće, samo, da li se tako i ponaša?

Prof. Mile Pervan: Čovjek je uvijek moralno biće. Toga se ne možemo odreći. To čovjeka i razlikuje od svih drugih bića. Čovjek je jedino racionalno i moralno biće. Npr. životinje mogu imati lijepo osobine, ali nisu moralne.

Ravnatelj: Izvorno, čovjek nije moralno biće. Jer malo vrsta postoji koje se međusobno ubijaju i ne poštuju.

Prof. Matejaš: Nekada su životinje «moralnije» od ljudi iako smatramo da smo inteligentniji od njih. Ako pogledamo okruženje u kojem živimo, imamo puno prostora za poboljšanje moralnih vrijednosti.

Prof. Mandić: DA!

S profesorom:	Razgovarali učenici:
Vjerom Mrden	Alen Vučenik i Stjepan Mrzljak, 2.a
Boženkom Barbir	Ivan Mešnjak i Luka Abramović, 2.f
Ljiljanom Kujundžić	Martin Purgar i Filip Sinković, 2.a
Zdravkom Žarković - Domijan	Filip Knežević i Sara Matić, 2.f
Milom Pervan	Arsim Kadri i Nikola Vidaković, 2.h
Ravnateljem	Mate Knežević i Dubravko Pavec, 2.f
Renatom Matejaš	Alen Lihtar i Dominik Capan, 2.f
Biserkom Mandić	Andrija Sacher i Dean Luka Šujica, 2.a

Drugi dio projekta:

- anketa o stavovima, vrijednostima i uzorima učenika i profesora
- cilj je bio utvrditi jesu li stavovi, uzori i vrijednosti mladih (učenika) drugaćiji od stavova, vrijednosti i uzora starijih. Očekivali su se generacijski stavovi, a evo do kakvih smo rezultata došli.

a rezultati su ...

Internet je donio više pozitivnog nego negativnog?

☐ Profesori ☐ Učenici	DA (više pozitivnog) 94,7% DA (više pozitivnog) 82,5%
- očekivao se tipičan generacijski stav – učenici će imati pozitivniji stav o internetu od profesora, a kad ovo ??

Vjerujem da za svakog čovjeka postoji njegova srodna duša?

☐ Profesori ☐ Učenici	DA 100% DA 80%
- mislite li i dalje da mladi ne vjeruju u romantične ideale?

Postoje muški i ženski poslovi?

Profesori   DA   47,4%

◎ Učenici DA 62,5%

◎ mislite li time da muškarci i žene prirodno nisu ravnopravni?

Živimo u patrijarhalnom društvu?

◎ Profesori NE 36,9%

◎ Učenici NE 62,5%

Korist je sastavni dio prijateljstva?

◎ Učenici DA 32,5%

◎ Profesori DA 15,8%

Član sam volonterske grupe?

◎ Profesori DA 10,5%

◎ Učenici DA 2,5%

◎ ni učenici ni profesori nisu za pohvalu

Znanje je moć?

◎ Profesori DA 84,2%

◎ Učenici DA 82,5%

◎ biste li rekli da učenici, u tako velikom broju, vjeruju u ZNANJE kao moć koju može imati čovjek??!

Poredajte ove vrline po važnosti od 1. do 5. mjesta: hrabrost, umjerenost, pravednost, mudrost, velikodušnost

Ljestvica vrlina

Profesori	Učenici
1. pravednost	1. pravednost
2. mudrost	2. mudrost
3. velikodušnost	3. hrabrost
4. umjerenost	4. velikodušnost
5. hrabrost	5. umjerenost

- ◎ ljestvica poretka najvažnijih vrlina u životu čovjeka skoro je u potpunosti identična kod učenika i profesora
- ◎ očito su neke vrline i vrijednosti bezvremenske i mlađi ih i dalje poštuju
- ◎ pravednost kao vrlina apsolutni je pobjednik i za učenike i za profesore
- ◎ hrabrost je na 3. mjestu kod učenika, što je očekivano za njihove mlade, buntovne godine, a na zadnjem kod profesora

Poredajte ove osobe od 1. do 5. mjesta na način da na 1. mjesto stavite osobu koju najviše poštujete: Sokrat, Barack Obama, Mahatma Gandhi, Albert Einstein, Bill Gates

Uzori

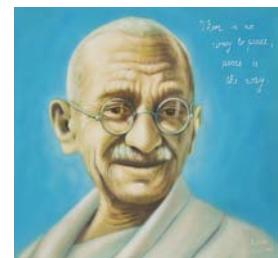
Profesori	Učenici
1. Mahatma Gandhi	1. Mahatma Gandhi
2. Albert Einstein	2. Albert Einstein
3. Sokrat	3. Sokrat
4. Barack Obama	4. Bill Gates
5. Bill Gates	5. Barack Obama

- ◎ i ljestvica osoba koje učenici i profesori najviše poštju skoro je identična

Što simboliziraju osobe koje su uzori i mlađim i starijim generacijama?

Mahatma Gandhi

- ◎ mahatma =dobra duša
- ◎ indijski vjerski i politički vođa koji je Indiju doveo do neovisnosti od britanske krune, *bez nasilja*
- ◎ uzor je mnogim nobelovcima za mir (iako je sam nikada nije dobio??)

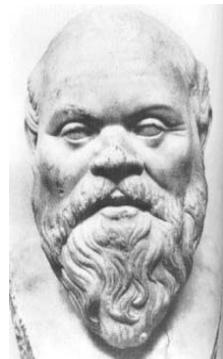
Albert Einstein

- ◎ proglašen je osobom 20. stoljeća
- ◎ genijalan znanstvenik i veliki borac za ljudska prava
- ◎ postao je legendom još za života, univerzalni simbol znanja, mudrosti i humanosti

Sokrat

- ◎ grčki filozof koji je radije umro (popio otrov) nego pogazio svoju riječ
- ◎ simbol dostojanstva i časnog života
- ◎ inače, njegova je ona:
“ZNAM DA NIŠTA NE ZNAM”

GARDALAND

Bio je to SRZ, kada smo pitali, razrednicu "Hoćemo li ići na izlet?" Odgovorila nam je pozitivno. No pitanje je bilo: gdje? Dogovarali smo se tjednima i došli do zaključka da ćemo ići u Gardaland.

Konačno! Došao je i taj dan kada smo se ukrcali u autobus i nestručljivo čekali polazak. Bio je to 31.10.2010. u 01:00h. Svi smo se okupili s ruksacima punim hrane. I....krenuli smo.

Vozili smo se osam sati, s time da smo imali odmore s različitim vremenskim trajanjima. U autobusu smo slušali glazbu i smijali se međusobno kako tko i na koji način spava.

Stigli smo ujutro u 09:00 sati. Čekali smo sat vremena da se otvari Sea Life. U 10:00 sati smo ušli. Gledali smo razne ribe i divili se svakoj vrsti. Napokon, došlo je vrijeme za ulazak u Gardaland. Svi smo bili uzbudjeni. Zadivile su nas sve moguće adrenalinske sprave. Najveći strah bilo je stajanje u redu. No, kad

si sjeo na stolicu nema povratka. Čak ti ni rođena majka ne može pomoći, koju prizivaš više puta tijekom vožnje.

Vrijeme nas je, na svu sreću, poslužilo. Povratak se, na žalost,

obištinio u 18:00 sati. Bili smo umorni, iscrpljeni gladni.... No, nakon pola sata vožnje smo svi zaspali. Tijekom vožnje svi smo se probudili, jer nas je vozač vozio da smo vreće krumpira. Na svu sreću svi smo imali uplaćeno osiguranje ☺.

U 02:00h smo bili u Zagrebu, gdje su nas dočekali roditelji. Završio je i taj dan, pun zabave, smijeha i veselja. Nadamo se da će se takav izlet ponoviti.

Kristina Zbinjovski, 2.e

DOBROVOLJNO DARIVANJE KRVI - 03.12.2010.

U našoj školi još jednom je organizirana i uspješno provedena akcija DDK.

Takve akcije uglavnom se u srednjim školama organiziraju u proljeće, kad je većina maturanata punoljetna. Katkad se ipak akcija održi i u neko drugo vrijeme, kao npr. ova – zajednička za našu i susjednu Strojarsku školu. Nismo očekivali tako velik odaziv učenika - već tjedan dana prije akcije prijavilo ih se stotinjak! Sve je, kao i obično, prošlo u najboljem redu. Samo jedna slabost zbog pada tlaka, iako nije baš sasvim jasno nije li taj momak zateturao u zagrljaj djeletnice Crvenog križa spontano ili pomalo namjerno.

Ekipa Zavoda za transfuzijsku medicinu uvijek raspoložena, vesela, brza i odlično organizirana. Svaka doza darovane krvi (450 ml) bit će testirana na nekoliko najčešćih virusnih oboljenja (čime darivatelji svaki puta kontroliraju i svoje zdravlje), a svi, prvo-darivatelji, u siječnju će dobiti svoje iskaznice u kojima će vidjeti svoju krvnu grupu i Rh-faktor. Nažalost, doktori su neke učenike razočarali odbijanjem zbog bolesti, slabokrvnosti ili niskog tlaka, ali iskreno se nadamo da ih to neće obeshrabriti za ponovni pokušaj na našoj proljetnoj akciji ili, kad se budu osjećali zaista dobro i kad im to bude odgovaralo, u Petrovoj 3 ("Dođite svi u Petrovu 3").

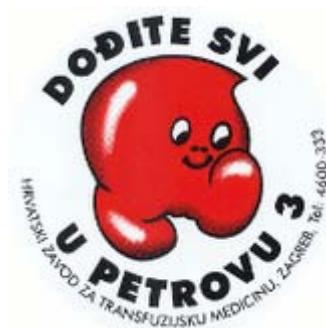
Učenik koji bilo gdje odluči darivati krv, može potvrdu donijeti organizatorici naših akcija prof. Mirjani Čakara, čime će, uz dogovor i dozvolu razrednika, ostvariti pravo na dva slobodna dana, jednako kao da je sudjelovao i u školskoj akciji DDK.

Vašoj organizatorici je žao što zbog nastave nije mogla biti s vama na akciji. Svima se zahvaljuje u ime Škole, Crvenog križa grada Zagreba i Zavoda za transfuzijsku medicinu na vašoj humanosti!

3. prosinca ove godine krv su darovali:

4. A - BELMEKKI MALEK, DENDIĆ LUKA, GAJSKI IVAN,
GAŠPARAC JAKOV, KAPELINA VIKTOR, KARLOVIĆ ANĐELKO,
POPOVIĆ MIHAEL, PRETKOVIĆ BRUNO, PRSKALO DOMAGOJ,
PRŠIR NIKOLA, ŠOKIĆ LUKA, ZORIĆ MARKO

4. B - ANTOLIĆ BOŽIDAR, HARAPIN ANDREJ, KIŠASONDI NINO,
LONČAR MARTIN, PEJIĆ STJEPAN, ŠKORIĆ ANTONIO,

VEVEREC FILIP, ŽIVKOVIĆ MARKO BRANIMIR

4. C - AHMETOVIĆ VALENTINO, BARAĆ IVAN, FARKAŠ DOMINIK, GABUD KRISTIAN, KARASMAN KRISTIJAN, MUJKIĆ DENIS, PERNAR SLAVKO, ŠULJAK MARKO, TACIGA VJEKOSLAV, TOMIĆ ANAMARIA, VIDAČEK MIHOVIL

4. D - BOŽOVIĆ DRAGUTIN, ČEPELJNIK TOMISLAV, GALEKOVIĆ FRANJO, GOLAĆ ERVIN, HORVAT DAVOR, JURATOVIĆ FILIP, JURIČIĆ VEDRAN, LJUBIČIĆ TOMISLAV, POSARIĆ MATIJA, SEVER JURICA, TURKALJ TOMISLAV, VUJASINOVIĆ ANTONIO

4. E - FRANJIĆ MIJO, KEDMENEC ANTONIO, KOVAČEVIĆ TOMISLAV, LIKIĆ STJEPAN, MIKOR KENNY, PRŠIR KARLO, SAMUDA IVAN, ŠKALIĆ MARKO

4. F - ANĐELIĆ MARKO, BRKLJAČIĆ JURICA, BUDANKO ANTE, GRAČIŠ MISLAV, MIHALINEC KRISTIJAN, OSTOJIĆ ANTONIO, PAVLUŠEC BOŽIDAR, TAČKOVIĆ MATIJA, TOMIJANOVIĆ KREŠIMIR, VESTEMAR FRANJO,

3. A - BORIS ALILOVIĆ, 3. B - MISLAV VALČIĆ,
3. C - ROMANA BOSEK, JURAJ DOMOVIĆ,
3. E - ŠOLCIĆ MARKO, FRANJIĆ LUKA,
3. G - BLAŽUN DOMAGOJ

Za Napon riječi pripremila, uvijek dobročiniteljstvu sklona, naša stalna suradnica, Mirjana Čakara, prof.

UČENICI STVARAJU

Ne mogu ostaviti nešto da bude sjećanje na mene, samo ove riječi koje će ostati nejasne. Ne bojam se nastaviti dalje, samo pokušavam ne misliti na sve. Čak ako sve i ostane ovako, nikada nisam htio ostaviti ovaj život. Nešto me odgurnulo od svega ovoga, moj život je zauvijek nejasna scena.

Slušaj kako violine sviraju tugu,
Da li čuješ kako suze riječi otkrivaju?
Vidiš li me i dalje u magli?
Ovo ostaje nejasna scena,
Da li me barem vidiš u svojim snovima?

Reci ime moje kada budeš sama, pusti me da znam da sam ti nešto značio.

Zar ne vidiš vjetar koji vraća život za nas?
Ublaži ovu bol u srcu mom govoreći mi te riječi ponovno,
Grčim se u boli i ime tvoje izgovaram, ne ostavljam me, molim te.

Od neba što postaje sivo, drveće je izgubilo boje,
U magli samo bol se može osjetiti, a tišina me samo prati.

Negdje izgubljen smrznut u kocki leda, smrznut u vlastitoj boli i tuzi,
Molim te oslobodi me, zatvori me duboko u svoje srce.

Raščisti ovu nejasnu scenu.
Pročitaj barem ove riječi, ublaži mi smrt...

Ove slabe oči polako se spuštaju, oprosti mi ali ne mogu više čekati,
Gubim ovu scenu iz svojih očiju, strah me da se neću više probuditi kada se nova zora javi u
tvojim očima, ako večeras mene ne bude znaj da te volim.

Ova će nejasna scena zauvijek bit sjećanje... na mene?
Nikad nisam htio reći ovo, ali: Ljubavi moja, zbogom!
Zbogom, Živote moj!

Antonio Brkić, 2.B

Nevjesta

Moja nevjesta,
Što to držiš u rukama?
Uvenulu ružu i pismo napisano suzama,
Moja nevjesta,
I dalje si prelijepa,
Iako te više nema, vidim te i dalje pored sebe,
Oprosti što sam te rasplakao,
Ali sada sam ja taj koji plače za tvojim životom,

Nikada se nismo pozdravili zadnji put,
Opraštam ti za svaku bol,
Obećaj mi da si i dalje sa mnom,
Gledaš me i, kad ponovno budem plakao obrisat ćeš mi suze,

Želim čuti glas koji nije tamo,
Opet osjetiti tvoj dodir,
Ponovno vidjeti tvoje savršeno lice,
Tako da mogu te sanjati,
Zato jer te i dalje volim,

Jedan dan ćeš doći,
Naša soba je i dalje ista,
Crveni zidovi s našim imenima,
Vrata su i dalje otvorena,
Svaki tren gledam i čekam da uđeš u vjenčanici,
Nasmiješ mi se mekim usnama,
Zauvijek su otvorena...

Jednog dana ćeš doći,
Čekam te...

Skloni smo život smatrati bezvrijednim

Ovozemaljski život, ili samo život (ako nema drugog života), je nerijetko tegoban. U trenucima kada se poput olova obruši na već povijena pluća, smrt se kao njegova suprotnost čini spasonosnim. Suprotno općem pojmu o životu i smrti, skloni smo život smatrati bezvrijednim življenja, a smrt nam se čini privlačnom i izbaviteljskom. Nema osobe koja u životu nije bila razočarana, koju nije povrijedila nepravda. To nas, možda čini snažnijima. Hamlet

pred sebe stavlja isto pitanje „Biti ili ne biti?“ Njegova dvojba je trilema. On pomišlja da li da umiri svoju krv živeći sa spoznjom da mu stric na pravdi Boga ubija oca Ili, da si olakša tako da se osveti i pribavi si zadovoljstvo. Ili pak da zatvori oči i prestane disati zauvijek. Prvo rješenje je najneprihvatljivije, drugo je pravedno dok je treće najlakše i bezbolnije.

Za grijeha se iskreno možemo pokajati i ispraviti štete. Onaj tko sagriješi sebi bi pribavio neku korist, a zatim uživao u blagodatima svojeg nedjela, ne bi trebao ni moliti za oprost jer ga ne može dobiti. Kada bi tako bilo, to bi značilo da je svatko pozvan učiniti nepravdu ili bilo što drugo što je protiv Boga. Čak i nepravednik zna da je oprost od Boga i ljudi nemoguće dobiti sve dok osoba uživa u plodovima tog nedjela. Jedina pokora vrijedna oproštenja je odreći se onoga što nas je navelo na grijeh. Često to nešto nije samo neka materijalna dobit već i osoba, a u tom slučaju pitanje otkupljenja se znatno povećava.

Svakome se dogodi da, radeći u svoju korist, ogriješi dušu pa makar je taj prekršaj bio mnogo neznatniji od podmuklog zločina kralja Klaudija. Svakome se dogodi da da zamah svom samoljublju i da dopusti da ga ono zavede na krivi put, ali ne shvate svi da je zaveden i ne poželi svatko umiriti savjest i vratiti ljudsko dostojanstvo.

Sunce i ocean

Tamnocrveno sunce što sja iznad tamnog plavog oceana.

U njem' plutaju tijela ljubavi,
Čekaju da sunce zađe, čekaju tu obećanu zoru spasa,
Zvijezde što nikada neće ugledati,
Plutaju zauvijek dok sunce se ne ugasi
U tamnoplavom oceanu suza,

Molitve su odavno uthnule,
Prije molitava, leševi zatvaraju svoje oči te sanjaju o svojim voljenima,
Ostavljeni slomljениh srca, plutaju u tuzi voljenih,
I tamnocrveno sunce što sja visoko od oceana
Tako visoka su nadanja spasenja,

Sunce će ocean zagrliti,
Dok sunce spušta se prema rukama oceana,
Nade za tijela padaju,
Obriši im suze s lica jer zbog ljubavi oni tonu...

Baci note u ocean,
Pusti ih neka tonu slomljena srca, zaboravi prošlost što je nekada živjela,
Gledaj kako voljena tijela tonu...
Vidi, sunce je zagrlilo ocean,

Obećana zora je došla,
Nova nadanja su se rodila visoko kao tamnocrveno sunce,
Svaki dan nada počinje od dna i podiže se tako visoko i opet pada u ruke oceana...

Volim te!

Ali ne želiš me.
Zauvijek mi ćemo plesati na kiši,
Naše ruke će biti zajedno,
Koliko god lagao sebi, ja ću te voljeti...
U mome srcu i dalje stojiš ti,
Molim te reci mi da me voliš,
Ne zaustavljam naš ples na kiši,
Reci mi zašto si otišla...

Zbogom

Tražim razlog,
Razlog da ostanem s tobom,
Ali nema osjećaja u tvome srcu.
Pronaći ću drugog anđela da me vodi kroz noći,
Ostani što jesi, usamljeni anđeo koji doseže sjenu koja nije tamo

Nikada više nećeš u ovim očima suze vidjeti,
Nisi dobro došla u mojim sjećanjima,
Napuštam te,
Želim te zaboraviti zauvijek, ali nema povratka natrag,
Pustit ću te da budeš stranac u mome životu,
Zbogom.

Antonio Brkić, 2.B

EVO ŠTO JA MISLIM O NASILJU

Nasilje označava odnos između dviju ili više skupina u kojem jedna skupina uporabom sile ili prijetnji utječe na drugu skupinu. Nasilje je karakteristika nasilnih ljudi koji žele namjerno nanijeti nekoj drugoj osobi bol (fizičku, psihičku).

Žrtve nasilja najčešće osjećaju veliku ranjivost, bespomoćnost, i sram što sve zajedno povećava nasilnikovo ponašanje i samopouzdanje. Nakon toga nasilnik postaje još agresivniji i

nasilje poprima najmanje željeni rezultat. Ponekad su žrtve sklone i samoubojstvima. Nažalost, to se i prečesto događa. U nekim se slučajevima "žrtva" može obraniti izbjegavanjem ili uzvraćanjem udarca. Neke od obrambenih metoda su obrambeni položaj. U nasilju često dolazi do stresnih situacija gdje pojedinac može imati traumatičnih iskustava (povuku se u sebe, sanjaju kad su bili napadnuti, osjećaju strah....)

Meta nasilnika često su zaposlenici na radnom mjestu, učenici u školi. Mislim da najveći broj nasilnika dolazi iz nesređenih obitelji. Ondje često vlada nasilje. Čest razlog su alkohol i droga. Moram reći da je do alkohola vrlo jednostavno doći, a nije ni skup. Svuda su po trgovinama istaknuta upozorenja da se mlađima od 18 godina ne smije prodavati alkohol ni cigarete. To samo tako piše, a radi se sasvim suprotno. Čini se da je najbitnije prodati, bilo kome. O posljedicama čemo ionako saznati u medijima. I oni od nečega moraju živjeti, zar ne?

Mislim da sve što je lijepo trebamo proslaviti sa svojim nabližima, najdražima... Naše će veselje biti potpuno i bez pucnjave. Ne zaboravimo, pucnjava je nasilje.

Svima želim sve najbolje u povodu božićnih i novogodišnjih blagdana!

Marko Marić 2.H

PATNJA

**Sjeseni svakom
Stiže nova bol
Koja obitava u srcu mom
Opet i opet
Život me ruši
I sreće mi ne da
Za mir u duši**

IZNOVA

**Život je prijevara
Vječna obmana
Kraja joj nema
A kada je i tako
Opet nas rani
Spuštenog garda**

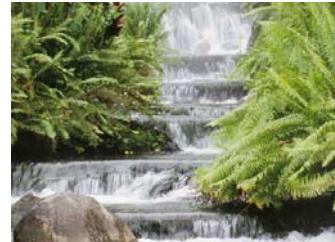
KRAJ

**Vruće je i sparno
Dosadno i sporo
Golo i mokro
Ali šta mi to znači
Kada me nema više**

PATRICIA

Zahvaljujem ti prijateljice moja
Svjetlosti sjajno bijela u mračnoj tmini
Što pokazala si mi ono čega sam mislio da više nema
I na putovanju u prošlost
I ona lijepa vremena, koja su postala zaboravljenia
I na povratku bitnog odnedavno izgubljenog
Reći ti želim najljepšu riječ u rječniku našem,
A to je hvala

ŽALOST

Jao meni Jao meni
Što duša mi pati
Ovoga dana
Kad je ostala sama
Što će sada
Ne zna ni sama
Pa će sudbu svoju
Predati u ruku tvoju

ŽENA

Žena jedna
Mirna i snažna
Stoji pored mene
Kao predivna hrabrost
Zelenih očiju
Prodornog pogleda
Od kojeg skrovišta nema
Pa vidi sve moje kosture i sretne trenutke

ŽUDNJA

Ljubavi moja mila
Zvjezdana noći
Ti si mi divna, stvarna i mirna
A opet tako udaljena
Kao san koji nestane
Kada stvarnost stupi

Mislav Horvat, 4. D

Čitajući Držića spoznao sam

Marin Držić zvan Vidra rođen je u Dubrovniku. Boravio je u Italiji i ondje je upoznao talijansku komediografiju. S austrijskim grofom putovao je u Beč i Carigrad. Pred kraj života (1566.) boravi u Firenci i piše pisma toskanskom vojvodi s namjerom da mu pomogne srušiti dubrovačku vlast. Ne primivši odgovor, umire 1567. godine u Veneciji. Marin Držić napisao je niz poznatih komedija: Tirena, Venera i Adon, Grižula; pokladna igra: Novela od Stranca; tragedija: Hekuba. Razdoblje Marina Držića je renesansa. Od svih me se posebno dojmila komedija Dundo Maroje. Tu sam prepoznao stvarnost iz Držićeva vremena koja se ni do danas nije promijenila. I onda i danas su živjeli dobri i manje dobri ljudi. Držić ih imenuje neobičnim, ali slikovitim nazivima: „ljudi nazbilj“, pravi obrazovani, daroviti pojedinci koji znaju okrenuti sreću u svoju korist i „ljudi nahvao“, to je, po njegovom mišljenju, dubrovačka aristokracija, svi oni loši ljudi, koji su loši zbog rasipnosti ili škrtosti. U komediji su to Maro i Maroje te skoro svi ostali likovi osim Pomete. Danas većina roditelja dopušta svojoj djeci da rade što hoće. To nije dobro. Na taj se način postiže suprotno od željenoga. Kao i u Držićevoj komediji i danas se djeca povode za društvo, želeći biti kao njihovi uzori. To su, nažalost, potpuno krivi uzori. Pijući, pušeći i boraveći predugo na ulici mladi misle da su jedino tako prihvaćeni i da će jedino tako postići životni cilj. Odnos prema novcu je prenaglašeno negativan. Prema novcu se treba odnositi s poštovanjem. Moramo shvatiti da je novac nužno zlo. Treba ga trošiti samo na potrebne stvari.

Karlo Brzac, 2. d

Potaknut „Dundom Marojem“

Marin Držić je komediograf, rođen 1508.g. u Dubrovniku. Držić je pred kraj svog života pokušao svrgnuti dubrovačku vlast zbog toga što nisu znali upravljati kaznenim sudstvom: „Nekome brodovlasniku djevojka je bila ukrala sto dukata, on ju je tukao, a ona kaže da je dukate dala svećeniku. Svećenika pozovu, ali on kaže da ih nije dala njemu, njega su mučili, a on zanječe i tako je bio ubijen. Tako je žena osjećala da je kriva i priznala da ih je zakopala“. Ova priča se odnosi i na današnje vrijeme jer ljudi kradu, lažu samo da bi zadržali bogatstvo koje kvari ljudi. Marin Držić nikada nije primio odgovor i umire u Veneciji 1567.g. Nadimak „Vidra“ po tome što je u komediji Dundo Maroje prikazuje ljudi kakvi su danas što se nije promijenilo ni kasnije. Komedija Dundo Maroje je djelo koje prikazuje ljudе različitih karaktera. Radnja se događa u Dubrovniku i u Rimu. Sve se zakomplicira u trenutku kad Maroje doznaže za sudbinu svojih 5000 dukata. Sin Maro odlazi u Italiju da nešto zaradi. Iz Jakina, umjesto u Firencu, odlazi u Rim. Tamo je potrošio

sav novac. Slijedi cijeli niz događaja koji će iskristalizirati različite karaktere. Potvrđuje nam vječito poznatu činjenicu da na svijetu ima puno ljudi koji misle samo na sebe. Dugi Nos ih dijeli u dvije kategorije: „ljude nazbilj“ i „ljude nahvao“. Ljude „nazbilj“ je karakterizirao kao poštene, dobronamerne, razumne... ljude kojih danas u svijetu, nažalost, ima sve manje, a ljude „nahvao“ kao lopove, bezobrazne i ohole, ljude kakvih je danas previše. To

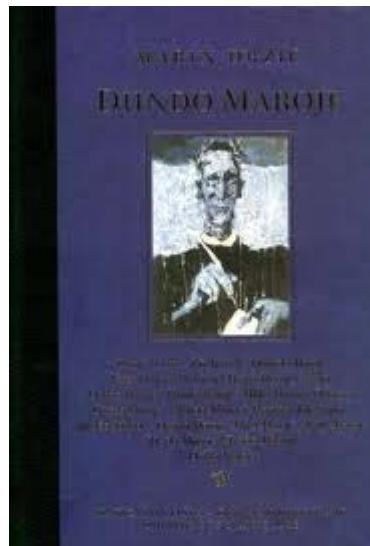
je, svakako, žalosno. Većina ljudi „nahvao“ su poznati, a onih „nazbilj“ je malo. Oni su obični, „mali ljudi“, rade svoj posao i uglavnom šute. Skromni su. Osjećaju potrebu za izgrađivanjem svoje obiteljske zajednice. To je u današnje vrijeme, primitivno, nije „in“. Vjerovatno tu leži razlog izgrađivanju neobičnih odnosa djece prema roditeljima i starijima uopće. Izgubile su se temeljne ljudske vrijednosti. Pogletajte samo što se događa oko nas, djeca viču na roditelje, ne slušaju ih. O nasilju da i ne govorim. Ježim se na

vijesti iz medija. Nije bolji odnos ni prema životu općenito. U želji da si život ne bi učinili komplikiranim budući roditelji to rješavaju jednim potezom: radnje. To nam Marin Držić hoće reći kroz komediju. Komedija? Pa, što je tu smiješno?

Držićeva komedija je surova stvarnost. Slika nas ljudi kroz stoljeća. Za mene je to poziv upomoć. Ako znamo razlikovati dobro od zla, zašto onda činimo зло? Zar nam nije jasno da se svojim nerazumnim postupcima uništavamo? Mora li nam u svemu novac biti svetinja? Trošimo li ga nerazumno, vlada našim umovima i sve skupa pretvara u зло koje čovjeku „jede mozak.“

Ja se nadam da će se broj razumnih ljudi iz dana u dan povećavati i tako svima nama unositi optimizam koji nam je tako potreban. Božićni blagdani su pred nama. To je vrijeme razmišljanja o obitelji i svemu što je s tim u vezi. Vjerujem da je i Marin Držić, kao svećenik i kao komediograf, imao to na umu. Želio je živjeti u svijetu po mjeri čovjeka. To želim i ja.

Antonio Rigo, 2.d

Mislav o nasilju

Postoji više vrsta nasilja: psihičko i fizičko. Naravno, ni jedno ni drugo nije u redu. Svi ljudi koji žele živjeti bez nasilja, žele biti sretni. To je nemoguće. Nasilnici se rađaju iz dana u dan. Oni koji žive u krugu u kojemu se događa nasilje često i sami postaju to isto. Nasilnici su jako opasni. Većina ljudi, koje se zlostavlja, izaziva i tlači, to ne mogu reći svojim roditeljima, prijateljima, braći ili sestrama jer se oko njih neprestano motaju ti isti nasilnici i prijete ako nekome kažu da će im biti još gore. Naravno, isti ti nasilnici su i velike kukavice. Da nije tako ne bi maltretirali slabije od sebe nego bi se suočili s nekim svoje vrste. To oni ne mogu jer bi vjerojatno u toj „borbi“ izgubili. Kada se takvi nasilnici ili kako se kaže u žargonu „huligani“ suoče s nekim iz „više sile“ većina ih se, kukavički brani: „NISAM JA NIŠTA!“

Fizičko je nasilje prisutno u školama, u učionicama, školskim dvorištima, svuda. S tim u vezi jedna osoba teško nešto može učiniti sama, bez obzira na tjelesnu građu, borilačke sposobnosti i slično. Uvijek postoji mogućnost da će se stvari iskomplikirati. Potaknut nedavnim događajima osjećam potrebu o tome nešto reći. Mislim da stalno treba govoriti,

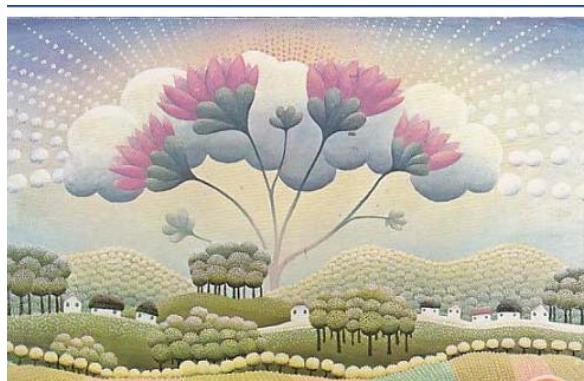
pisati i činiti sve napore da do nasilje ne dolazi. Zar nam trebaju novine samo da bismo čitali „Crnu kroniku?“ Mislim da bi mlade trebalo usmjeravati u sportske dvorane, poticati ih na više druženja s obitelji. Trebalo bi odlaziti na mjesta gdje nasilja gotovo i nema. Nisam nikada čuo da se netko potukao u crkvama ili nekim drugim svetištima. Lijepo je otici u kazalište. Tamo se nasmijemo, zabavimo, a ponešto i naučimo. Ja se bavim sportom i uživam u tome. Volim se družiti sa svojim prijateljima. Mi se, također, malo poigramo, ali u razumnim granicama. Bez nasilja se može živjeti, a bez prijatelja puno teže. Želim da svi budemo sretni i da s velikim zadovoljstvom uživamo u proslavi velikih dana koji slijede, božićnih blagdana. Bez nasilja ćemo u školi postizati bolje rezultate. Time ćemo sebi, svojim roditeljima, profesorima i svim drugim prijateljima dane učiniti ljepšima.

Svima želim čestit Božić, sretnu i uspješnu novu 2011.godinu!

Mislav-Augustin Milićević, II. H

Profesorica Kuhar o svojoj velikoj ljubavi

Slikarstvo je umjetnost koja je svojstvena nadarenima. Takvi je stvaraju i otkrivaju nam drukčije doživljaje svijeta. Svakako je to poseban svijet jer je ostvaren iz perspektive nekoga tko g a na svoj n ačin, uspijeva p ik ažati. Nije stog a ču d a što su mnogim kn jžev n m umjetnicima nadahnute. Naravno, sve umjetnosti, tako i slikarstvo, očaravaju i sve druge koji u njemu prepoznaju ljepotu, osvježenje, hranu za dušu. Zaljubljenica u slikarstvo je i naša profesorica Biljana Kuhar. Njena posebna ljubav je naiva. O svojoj velikoj „ljubavi“ nadahnuto piše:

Prvi put kad
sam vidjela
slike Ivana
Rabuzina, išla
sam u peti
razred osnovne
škole. Rečeno

mi je da su djela Ivana Rabuzina,
slikara naive. Pojam naiva, u to
je bilo prvi put da sam se zaljubila....

vrijeme nije mi ništa značio, ali to je bilo prvi put da sam se zaljubila....
Gledajući slike, mogla sam lutati beskrajnim prostranstvima razigranih misli i
u svakom trenutku poletjeti šarenim zvukovima prirode.... A tamo nije bilo
svakodnevnih obveza: učenja, zadaća, škole,
mame, opterećenja, tamo je bila bajka.
Upravo su te slike bile moj mali izlet izvan
stvarnosti u trenutcima opterećenja kad mi
se činilo da nema izlaza. Ponekad sam probala
slikati, ali kist me nikad nije poslušao, do

dana današnjeg, "kao da nismo srođni". Naravno, nisam otišla daleko od oblika u slikama, ali ih ne slikam, već danas računam njihove površine, opsege, udaljenosti... Međutim, ja i crtam, ali, uglavnom, grafove funkcija, likove, tijela.. Još uvijek odlutam gledajući slike naive u beskrajna razigrana prostranstva i kad bih mogla još jednom sve ponoviti, natjerala bih mamu da me uči slikati od rođenja, pa da mogu naslikati svoje šarene misli, a ne samo pisati o njima.

Ljepota slikarskog izražavanja opčinila me na jedinstven način.

Postoji nešto u tim oblicima i ljepoti boja, posebnosti i dječje razigranosti. Jednostavnost slike privlači promatrača da proba crtati i na poseban način doživjeti likovni izražaj.

Hrvatska naivna umjetnost je jedinstvena.

Nekoliko crtica o autoru slike:

Ivan Rabuzin ([Ključ](#) kraj [Novog Marofa](#), [27. ožujka 1921.](#) - [Varaždin](#), [18. prosinca 2008.](#)), hrvatski slikar [naivne](#) umjetnosti. Rođen je u brojnoj [obitelji](#), bio je šesto od jedanaestoro [djece](#). Završio je stolarski zanat u [Zagrebu](#) i [Zemunu](#). [Slikarstvom](#) se bavio više od 50

godina, nije imao slikarsko obrazovanje, osim večernjeg tečaja crtanja kod [Koste Angelija Radovanija](#). U početku je radio i u tvornici namještaja, a nakon prve izložbe krajem 50-ih godina, posvetio se samo slikanju. Na njegovim su slikama, motivi [prirode](#) i sela [Hrvatskog zagorja](#). Najčešće je slikao brjegove, [cvijeće](#), [oblake](#) i [sunce](#). Imao je 200 samostalnih izložbi i još veći broj skupnih. Izlagao je u galeriji "Mona Lisa" u [Parizu 1963.](#) godine. O njemu je snimljeno 10 [dokumentarnih filmova](#) i objavljen veći broj [knjiga](#) na više stranih jezika. Oslikao je [keramiku](#) za poznatu tvrtku Rosenthal. Osim njega, tu čast imali su još samo [Victor Vasarely](#) i [Henri Rousseau](#). Izradio je velike zastore za [kazalište](#) u [Tokiju](#) i Muzeju moderne umjetnosti u [Urawi](#) u [Japanu](#). Bio je saborski zastupnik [HDZ-a](#) od [1993.](#) do [1999.](#) godine ([drugi](#) i [treći saziv Sabora](#)).

Preminuo je u [varaždinskoj](#) bolnici u 88. godini života.

Poruka: svatko ima svoj način rješavanja problema i svakome od nas je potrebno utočište u kojem uživamo skriveni i sigurni, barem u nekim trenutcima. Samo ga trebamo pronaći.

Bilja

Zna - ne zna

Tko ne zna, a ne zna da ne zna - opasan je - izbjegavajte ga!

Tko ne zna, a zna da ne zna - dijete je - naučite ga!

Tko zna, a ne zna da zna - spava – probudite ga!

Tko zna i zna da zna - mudar je - slijedite ga!

Konfucije (551. pr. Kr. - 479. pr Kr.)

Sudoku za razbibrigu

2		1	6	3	4
	4	6	2	5	
1	2	5		6	3
4	6	3	5		2
	1	4		2	6
6	3	2	1		5

1		6	3	2	5
2	5	6	1		6
6			5	3	
5	3	4	2	6	1
3	6	1	4		2
4	2	5	6	1	

1	4	6	5	2	
2	3	5	1	6	4
6	2	3	4		
4	5	1		3	
5	6	2		4	1
3	1	4			6

3	6			2	1
		5	4		6
4	5	2	6	1	3
6		3	2	5	
2	3	6	1	4	
5	4	1	3	6	2

3	1	5		2	6
4	6	2	1		3
1	4	6	5		2
2	5	3		1	4
	2		3	4	5
5	3			6	1

6		1	3	5	4
4		5	2	1	6
1	6	4	5	2	3
3	5	2		6	1
5	1	3		4	
2			1	3	

List se ostvaruje u suradnji učenika i profesora.

REDAKCIJA LISTA:

Kristina Zbinjovski, Valentina Ileković, Marina Prgeša, Doroteja Bednjanec, Helena Krušec, Tihana Mihajlinović, Sara Matić, Mate Knežević, Dubravko Pavec, Alen Lihtar, Dominik Capan, Andrija Sacher, Dean Luka Šujica Luka Kosanović, Ante Cigut, Leonardo Blažević, Matija Šupek, Nikola Huzjan, Luka Vytautas Vinskis, Stjepan Mrzljak, Ivan Mešnjak, Luka Abramović, Martin Purgar, Filip Sinković, Filip Knežević, Arsim Kadrić, Nikola Vidaković, Karlo Lopuh, Robert Halar, Nikola Svetić, Rudolf Pavliček, Viktor Jajtić, Marin Mihajlović, Ivan Čavrag, Dominik Kutarčić, Zvonimir Bartovčak, Arian Groznica, Josip Stjepić, Luka Tišlar, Kristijan Leskovčanin, Zvonimir Kufrin, Karlo Hrlić, Alen Vučenik, Robert Kukec, Mislav Horvat, Karlo Brzac, Antonio Rigo, Mislav Augustin Milicević, Marko Marić, Petar Horvat, i Petar Hrvol.

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK: Matija Šupek

VODITELJ: Mile Pervan

IZDAVAČ: Elektrotehnička škola

ZA IZDAVAČA: Ivo Klarić, prof.

GRAFIČKI UREDNIK I PRIJELOM: Darko Velicogna

STALNI SURADNICI: Anita Brigović, prof., Mirjana Čakara, prof., Renato Matejaš, prof. i Ivan Banožić, prof.

PROFESORI SURADNICI: Boženka Barbir, Elizabeta Abramović-Tešija, Zora Pervan, Jelena Stojanović, Vjera Mrđen, Dalma Mišura, Biserka Mandić, Ljiljana Kujundžić, Julijana Lozar, Andrea Bednjanec, Romana Bogut, Biljana Kuhar, Dubravka Habazin, Josip Ivasić, Zdenko Šmid.

**List učenika Elektrotehničke škole, Konavoska 2, Zagreb
Školska godina 2010./2011.**

Godina 19. Broj 35